

Zarządzenie Nr 70/2016

Wójta Gminy Zatory

z dnia 28 grudnia 2016 r.

w sprawie: **centralizacji rozliczeń podatku VAT w Gminie Zatory oraz w jej jednostkach organizacyjnych.**

Na podstawie art. 30 ust.1, art. 31, art. 33 ust. 1, ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz.446), art. 3 ustawy z dnia 5 września 2016 r. o szczególnych zasadach rozliczeń podatku od towarów i usług oraz dokonywania zwrotu środków publicznych przeznaczonych na realizację projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub od państw członkowskich Europejskiego porozumienia o Wolnym Handlu przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 20106 r. poz.1454) oraz w związku z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 29 września 2015 (C-276/14) oraz uchwałą Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 26 października 2015 r. sygn.. IFPS 4/15, a także komunikatami Ministra Finansów z dnia 29 września i 16 grudnia 2015 r., zarządzam co następuje:

§1

Celem zapewnienia poprawności i spójności rozliczeń podatku VAT w Gminie Zatory i jej jednostkach organizacyjnych od 1 stycznia 2017 r. wprowadza się wspólne rozliczenie w tym zakresie.

§2

Szczegółowy wykaz jednostek organizacyjnych, których dotyczy zarządzenie zawiera **załącznik nr 1** do zarządzenia.

§3

W celu przygotowania jednostek organizacyjnych do prowadzenia centralizacji rozliczeń, wprowadza się *Instrukcję rozliczania podatku VAT*, stanowiącą **załącznik nr 2** do zarządzenia. Instrukcja obejmuje poszczególne czynności wykonywane przez jednostki organizacyjne i określa sposób rozliczania podatku VAT w odniesieniu do poszczególnych czynności wykonywanych przez te jednostki

§4

Wprowadza się *Procedurę centralizacji rozliczeń podatku VAT*, stanowiącą **załącznik nr 3** do zarządzenia. Procedura określa zasady obiegu dokumentów VAT, wytyczne do dekretacji i opisów faktur.

§5

Zobowiązuje się kierowników jednostek organizacyjnych do realizacji postanowień zawartych w procedurze i instrukcji. Zasady odpowiedzialności osób zobowiązanych do realizacji wspólnego rozliczania VAT określa **załącznik nr 4** do zarządzenia- *Zasady odpowiedzialności*.

§6

Załącznik nr 5 i nr 6 do zarządzenia stanowią wzorcowe rejestry sprzedaży i zakupów.

§7

Wykonanie zarządzenia powierza się Skarbnikowi Gminy.

§8

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

WÓJT

mgr inż. Grzegorz Falba

Załącznik nr 1
do Zarządzenia nr 70/2016
Wójta Gminy Zatory
z dnia 28 grudnia 2016 r

Wykaz jednostek organizacyjnych Gminy Zatory objętych centralizacją rozliczeń VAT

Lp.	Nazwa jednostki organizacyjnej	Adres jednostki organizacyjnej	NIP jednostki organizacyjnej
1	Zakład Usług Komunalnych	ul. Jana Pawła II 106, 07-217 Zatory	568-152-99-15
2	Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Jana Pawła II 106, 07-217 Zatory	568-14-72-954
3	Zespół Placówek Oświatowych w Zatorach	ul. Jana Pawła II 69, 07-217 Zatory	568-14-54-749
4	Zespół Szkół im. Żołnierzy Armii Krajowej w Pniewie	ul. 18 Maja 6, 07-214 Zatory	568-14-46-106
5	Urząd Gminy Zatory	ul. Jana Pawła II 106, 07-217 Zatory	762-16-29-608

WÓJT
mgr inż. Grzegorz Falba

Załącznik nr 2
do Zarządzenia nr 70/2016
Wójta Gminy Zatory
z dnia 28 grudnia 2016 r

INSTRUKCJA ROZLICZANIA PODATKU VAT

Spis treści

Spis treści	2
1 Skróty stosowane na potrzeby niniejszej instrukcji	4
2 Gmina jako podatnik VAT.....	5
2.1 ETAP I: Ustalenie czy w związku z daną czynnością Gmina i jej jednostki organizacyjne działają w charakterze podatnika VAT.....	5
2.2 ETAP II – ustalenie czy czynność wykonywana przez Gminę lub jej jednostki organizacyjne jest objęta zakresem przedmiotowym ustawy o VAT.	8
3 Dostawy i świadczenia nieodpłatne na gruncie ustawy o VAT.....	8
3.1 Nieodpłatne dostawy towarów w Gminie: zasady ogólne	8
3.2 Dostawa nieodpłatna prezentów o małej wartości i próbek	9
3.3 Nieodpłatne świadczenie usług w Gminie	9
4 Odpłatne świadczenie usług i odpłatna dostawa towarów na gruncie ustawy o VAT	10
5 Odszkodowania – wyłączone z opodatkowania VAT	10
6 Import usług oraz odwrotne obciążenie w transakcjach krajowych	11
7 Podstawa opodatkowania w VAT.....	12
8 Dokumentowanie transakcji.....	12
8.1 Obowiązek wystawienia faktury	12
8.2 Brak obowiązku wystawiania faktury	14
8.3 Faktura (podstawowe elementy)	14
8.4 Faktury w przypadku usług zwolnionych z VAT	15
8.5 Faktury, w przypadku których VAT rozlicza nabywca	16
8.6 Faktury korygujące.....	16
8.7 Noty korygujące	17
8.8 Faktury zaliczkowe	18
8.9 Faktury a noty korygujące.....	19
8.10 Moment ujęcia faktury korygującej	20
8.11 Duplikaty faktur	21
9 Odliczanie podatku naliczonego	21
9.1 Faktury zakupu towarów i usług w Gminie i jej jednostkach organizacyjnych.....	21
9.2 Terminy realizacji prawa do odliczenia (zasady ogólne).....	22
9.3 Terminy realizacji prawa do odliczenia w przypadku transakcji opodatkowanych na zasadzie odwrotnego obciążenia	23

9.4 Zakres prawa do odliczenia.....	23
9.5 Alokacja bezpośrednia podatku naliczonego	23
9.6 Prewspółczynnik	24
9.7 Zasady kalkulacji prewspółczynnika dla Gminy	25
9.8 Współczynnik (zasady ogólne ustalania współczynnika)	26
9.9 Pomocnicze transakcje w zakresie nieruchomości a kalkulacja współczynnika VAT	28
9.10 Roczna korekta podatku naliczonego.....	28
10 Ograniczenia w odliczaniu podatku naliczonego	29
10.1 Usługi noclegowe i gastronomiczne	29
10.2 Faktury wystawione przez podmiot nieistniejący	30
10.3 Faktury dokumentujące transakcje niezgodne ze stanem faktycznym.....	30
10.4 Transakcja udokumentowana fakturą nie podlega opodatkowaniu albo jest zwolniona z podatku	30
10.5 Ograniczone prawo do odliczenia VAT przy nabyciu pojazdów samochodowych.....	30
11 Kasy fiskalne.....	32
12 Ewidencja VAT w Gminie i jej jednostkach organizacyjnych.....	33

1 Skróty stosowane na potrzeby niniejszej instrukcji

1. Gmina- Gmina Zatory.
2. Urząd Gminy- Urząd Gminy Zatory.
3. Jednostka organizacyjna - jednostka budżetowa, samorządowy zakład budżetowy, urząd obsługujący jednostkę samorządu terytorialnego.
4. Deklaracja częściowa - deklaracja sporządzana dla celów VAT za poszczególne okresy rozliczeniowe przez jednostki organizacyjne w oparciu o aktualnie obowiązujący formularz deklaracji VAT-7, uwzględniająca transakcje sprzedażowe oraz zakupowe, dokonane przez daną jednostkę organizacyjną.
5. Deklaracja Gminy- deklaracja sporządzana dla celów VAT za poszczególne okresy rozliczeniowe przez Gminę Zatory w oparciu o aktualnie obowiązujący formularz deklaracji VAT-7, uwzględniająca transakcje sprzedażowe oraz zakupowe, dokonane przez Gminę Zatory, uwzględniająca dane zbiorcze wynikające z deklaracji częściowych.
6. Rejestr częściowy- rejestr sporządzany celów VAT za poszczególne okresy rozliczeniowe przez jednostki organizacyjne dla w oparciu o wzorcowy rejestr stanowiący załącznik nr 5 i załącznik nr 6, uwzględniający transakcje sprzedażowe oraz zakupowe, dokonane przez daną jednostkę organizacyjną.
7. Rejestr Gminy- rejestr sporządzany dla celów VAT za poszczególne okresy rozliczeniowe przez Gminę Zatory w oparciu o wzorcowy rejestr stanowiący załącznik nr 5 i załącznik nr 6, uwzględniający dane zbiorcze wynikające z rejestrów częściowych.
8. Ustawa o VAT - Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz. U. 2016 r. 710 ze zm.),
9. KKS - ustawa z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 186 ze zm.).
10. Rozporządzenie ws. kas rejestrujących - Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie kas rejestrujących z dnia 14 marca 2013 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 363), wydane na podstawie upoważnienia, określonego w art. 111 ust. 7a Ustawy o VAT.
11. Rozporządzenie ws. zwolnień dot. kas fiskalnych - Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestracyjnych z dnia 4 listopada 2014 r. (Dz. U. z 2014r. poz. 1544) wydane na podstawie upoważnienia, określonego w art. 111 ust. 8 Ustawy o VAT.
12. Rozporządzenie ws. przewspółczynnika – Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie sposobu określania zakresu wykorzystania nabywanych towarów i usług do celów działalności gospodarczej w przypadku niektórych podatników z dnia 28

grudnia 2015 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 2193) wydane na podstawie upoważnienia, określonego w art. 86 ust. 22 Ustawy o VAT.

13. Prewspółczynnik – sposób określania proporcji, o którym mowa w art. 86 ust. 2a Ustawy o VAT,
14. Współczynnik struktury sprzedaży – proporcja, o której mowa w art. 90 ust. 2 Ustawy o VAT.

2 Gmina jako podatnik VAT

Ustalenie konsekwencji czynności dokonywanych przez gminę/jej jednostki organizacyjne powinno obejmować następujące fazy:

2.1. ETAP I - Ustalenie czy w związku z daną czynnością Gmina i jej jednostki organizacyjne działają w charakterze podatnika VAT;

2.2. ETAP II- Jeżeli w związku z daną czynnością Gmina i jej jednostki organizacyjne działają w charakterze podatnika VAT - należy ustalić czy czynność ta jest objęta zakresem przedmiotowym ustawy o VAT;

2.3. ETAP III - Jeżeli dana czynność jest objęta zakresem przedmiotowym ustawy o VAT- należy określić jej konsekwencje w podatku VAT poprzez **ustalenie obowiązku podatkowego, stawki VAT i zasad dokumentowania tej czynności** zgodnie z tabelą nr 1 do instrukcji: *Zasady opodatkowania poszczególnych transakcji Gminy i jej jednostek organizacyjnych.*

2.1 ETAP I:Ustalenie czy w związku z daną czynnością Gmina i jej jednostki organizacyjne działają w charakterze podatnika VAT

Co do zasady opodatkowaniu VAT podlegają wyłącznie czynności (transakcje) dokonywane przez podatników VAT.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o VAT, podatnikami VAT są osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne, wykonujące samodzielnie działalność gospodarczą, o której mowa w art. 15 ust. 2 ustawy o VAT, bez względu na cel lub rezultat takiej działalności.

W myśl art. 15 ust. 2 ustawy o VAT, działalność gospodarcza obejmuje wszelką działalność producentów, handlowców lub usługodawców, w tym podmiotów pozyskujących zasoby naturalne oraz rolników, a także działalność osób wykonujących wolne zawody. Działalność gospodarcza obejmuje w szczególności czynności polegające na wykorzystywaniu towarów lub wartości niematerialnych i prawnych w sposób ciągły dla celów zarobkowych.

Nie uznaje się za podatnika organów władzy publicznej oraz urzędów obsługujących te organy w zakresie realizowanych zadań nałożonych odrębnymi przepisami prawa, dla realizacji których zostały one powołane, z wyłączeniem czynności wykonywanych na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych. (art. 15 ust. 6 ustawy o VAT).

W świetle powyższych przepisów, w praktyce uznaje się, iż Gmina i jej jednostki organizacyjne:

- 1) nie działają w charakterze podatników VAT** - w zakresie w jakim realizują zadania nałożone na te jednostki odrębnymi przepisami, dla realizacji których jednostki zostały powołane (w szczególności, Gmina nie jest uważana za podatnika VAT, jeżeli dana czynność jest związana z realizacją zadań własnych Gminy określonych w ustawie o samorządzie gminnym, tj. tzw. działalnością „statutową”);

Wyłączenie organów władzy publicznej oraz urzędów obsługujących te organy z kategorii podatników ma miejsce przy spełnieniu **łącznie** dwóch przesłanek:

- podmiotowej, gdyż wyłączenie odnosi się tylko do organów władzy publicznej,
- przedmiotowej, ponieważ obejmuje tylko prowadzenie czynności z zakresu władztwa publicznego.

W kontekście wykładni art. 15 ust. 6 ustawy o VAT należy zwrócić uwagę na dwie istotne kwestie: źródło i charakter stosunku prawnego łączącego organ władzy publicznej z podmiotem na rzecz którego spełniane jest świadczenie (wykonywana czynność) oraz charakter prawny pobieranej opłaty (czy jest to opłata zbliżona do daniny publicznej czy też jest to cena ustalana w realiach rynkowych). Istotne także jest, czy strony danego stosunku prawnego mają pełną swobodę co do ustalania jego treści, czy też swoboda ta ograniczona jest przez przepisy powszechnie obowiązującego prawa administracyjnego (tak: wyrok NSA z dnia 6 listopada 2014 r., I FSK 1644/13).

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że co do zasady Gmina nie będzie działać w charakterze podatnika VAT - w zakresie w jakim będzie realizowała zadania nałożone na nią lub na jej jednostki organizacyjne odrębnymi przepisami, dla realizacji których jednostki zostały powołane (w szczególności, Gmina nie będzie uznawana za podatnika VAT w odniesieniu do czynności związanych z realizacją zadań własnych określonych w ustawie o samorządzie gminnym, tj. tzw. działalnością „statutową”).

W praktyce oznacza to, iż co do zasady poza zakresem ustawy o VAT znajdują się wszelkiego rodzaju opłaty administracyjne pobierane przez Gminę **o ile wynikać będą z odnośnych decyzji administracyjnych, uchwał czy zarządzeń Gminy.**

Poniższa tabela zawiera przykładowe, wybrane opłaty wyłączone z opodatkowania VAT.

Opłaty pobierane przez gminę	Opłaty pobierane przez powiat
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Opłata za odbieranie odpadów komunalnych z nieruchomości mieszkańców gminy ▪ Opłata targowa; ▪ Opłata planistyczna; ▪ Opłata adiacencka; ▪ Opłata za zajęcie pasa drogowego; ▪ Opłata za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych; ▪ Opłata skarbowa; ▪ Opłata śmieciowa; ▪ Opłata za dowód osobisty ▪ Opłaty z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności na podstawie decyzji administracyjnej; ▪ Opłaty z tytułu użytkowania wieczystego ustanowionego decyzją administracyjną 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Opłaty komunikacyjne np : opłaty za wydanie pozwolenia czasowego, dowodu rejestracyjnego, karty pojazdu, tablic rejestracyjnych, prawa jazdy, opłaty za krajową i międzynarodową licencję na wykonywanie transportu krajowego osób i rzeczy, zezwolenia na przejazd pojazdów nienormatywnych; opłata ewidencyjna, za usuwanie pojazdów z drogi i ich przechowywanie, Opłaty geodezyjne np. za sporządzenie i wydawanie wypisów oraz wyrysów z operatu ewidencji gruntów i budynków, za uwierzytelnianie dokumentów opracowanych przez wykonawców prac geodezyjnych lub prac kartograficznych co do zgodności tych dokumentów z danymi zawartymi w bazach danych, o których mowa w art. 4 ust. 1 a oraz 1b lub z dokumentacją przekazaną przez tego wykonawcę do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, ▪ Opłaty za udostępnienie danych ze zbiorów meldunkowych, zbioru PESEL, ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych ▪ Opłaty za koncesję na sprzedaż alkoholu ▪ Opłaty za zajęcie pasa drogowego (na podstawie zezwolenia i kary za zajęcie pasa drogowego bez zezwolenia) ▪ Opłaty pobierane z tytułu pieczy zastępczej (opłaty wnoszone przez rodziców za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo-wychowawczych)

Pragniemy jednocześnie zaznaczyć, iż wyłączenie z opodatkowania VAT niektórych opłat pobieranych przez Gminę jest nadal przedmiotem sporów podatników z organami podatkowymi. Zdarza się, że w tej samej kwestii organy podatkowe podejmują odmienne rozstrzygnięcia. W związku z tym w celu prawidłowej oceny skutków w VAT otrzymania przez Gminę tego rodzaju opłat konieczna jest każdorazowa analiza okoliczności występujących w danym stanie faktycznym.

2) **działają w charakterze podatników VAT** - w zakresie, w jakim dokonują czynności

(transakcje) mające charakter działalności gospodarczej na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych.

W tych wszystkich przypadkach, gdy podmioty te nie występują w roli organów publicznych, mogą być podatnikami.

Gmina będzie zatem działać w charakterze podatnika VAT w związku z czynnościami „statutowymi” wykonywanymi przez nią lub przez jej jednostki organizacyjne na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych oraz w związku z wykonaniem czynności innych niż związanych z wykonaniem zadań „statutowych”.

2.2 ETAP II – ustalenie czy czynność wykonywana przez Gminę lub jej jednostki organizacyjne jest objęta zakresem przedmiotowym ustawy o VAT.

W przypadku stwierdzenia, iż Gmina występuje w odniesieniu do danej czynności w charakterze podatnika VAT konieczne jest ustalenie czy dana czynność mieści się w zakresie przedmiotowym ustawy o VAT.

Zgodnie z ustawą o VAT opodatkowaniu podlegają następujące czynności:

1. odpłatna dostawa towarów i odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju;
2. eksport towarów;
3. import towarów na terytorium kraju;
4. wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów za wynagrodzeniem na terytorium kraju;
5. wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów.

Opodatkowaniu VAT podlega również, przy spełnieniu określonych ustawowo warunków (określonych poniżej w pkt 1.4.1.), nieodpłatne świadczenie usług i nieodpłatna dostawa towarów.

3 Dostawy i świadczenia nieodpłatne na gruncie ustawy o VAT

3.1 Nieodpłatne dostawy towarów w Gminie: zasady ogólne

W przypadku gdy przedmiotem nieodpłatnej dostawy jest towar w pierwszej kolejności należy ustalić czy w odniesieniu do tego towaru nie przysługiwało w całości lub części prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego z tytułu nabycia, importu lub wytworzenia tego towaru lub jego części składowych. Jeżeli Gminie przysługiwało prawo do odliczenia VAT przy nabyciu towarów nieodpłatnie przekazywanych, nieodpłatna dostawa towaru będzie opodatkowana VAT według stawki właściwej dla przekazywanego towaru.

Jeżeli jednak odpowiedź na to pytanie jest negatywna (Gmina nie ma prawa do odliczenia VAT z uwagi na brak związku dokonanego zakupu z czynnościami opodatkowanymi VAT) przekazanie towaru nie podlega VAT.

Przykładowo nie podlegają VAT wszelkiego rodzaju nagrody rzeczowe przekazywane w trakcie organizowanych lub współorganizowanych imprez, których organizacja związana jest

z zadaniami statutowymi Gminy (np. realizacja zadań publicznych w zakresie szerzenia kultury fizycznej). W tym przypadku nabywane przez Gminę towary nie są związane z działalnością podlegającą opodatkowaniu VAT, co w efekcie wyłącza po stronie Gminy prawo do odliczenia podatku VAT od nabywanych towarów. Brak prawa do odliczenia od nabytego towaru oznacza z kolei, że nie spełniona jest przesłanka ustawowa konieczna dla opodatkowania VAT nieodpłatnej dostawy. Przekazywane w takich okolicznościach nagrody nie podlegają zatem opodatkowaniu VAT.

3.2 Dostawa nieodpłatna prezentów o małej wartości i próbek

Dodatkowo należy mieć na uwadze wyłączenie przewidziane ustawowo dla przekazywanych nieodpłatnie prezentów o małej wartości i próbek.

Przekazanie prezentu o małej wartości nie podlega VAT nawet jeżeli przekazanie to następuje na cele związane z działalnością gospodarczą podatnika (tj. cele związane z działalnością gospodarczą Gminy, która podlega VAT).

Przez prezenty o małej wartości rozumie się przekazywane przez podatnika jednej osobie towary:

1. o łącznej wartości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 100 zł, jeżeli podatnik prowadzi ewidencję pozwalającą na ustalenie tożsamości tych osób;
2. których przekazania nie ujęto w ewidencji, jeżeli jednostkowa cena nabycia towaru (bez podatku), a gdy nie ma ceny nabycia, jednostkowy koszt wytworzenia, określone w momencie przekazywania towaru, nie przekraczają 10 zł.

Podobnie, nie podlega VAT przekazanie próbek towarów nawet jeżeli przekazanie to następuje na cele związane z działalnością gospodarczą podatnika (tj. cele związane z działalnością gospodarczą Gminy, która podlega VAT).

Przez próbkę rozumie się identyfikowalne jako próbka egzemplarz towaru lub jego niewielką ilość, które pozwalają na ocenę cech i właściwości towaru w jego końcowej postaci, przy czym ich przekazanie (wręczenie) przez podatnika:

1. ma na celu promocję tego towaru oraz
2. nie służy zasadniczo zaspokojeniu potrzeb odbiorcy końcowego w zakresie danego towaru, chyba że zaspokojenie potrzeb tego odbiorcy jest nieodłącznym elementem promocji tego towaru i ma skłaniać tego odbiorcę do zakupu promowanego towaru.

3.3 Nieodpłatne świadczenie usług w Gminie

W przypadku gdy przedmiotem nieodpłatnego świadczenia jest usługa wykonywana w ramach prowadzonej przez Gminę działalności statutowej (zadania własne Gminy) czynność taka nie podlega co do zasady opodatkowaniu VAT.

Natomiast w przypadku gdy przedmiotem nieodpłatnego świadczenia jest usługa wykonywana poza prowadzoną działalnością - czynność taka opodatkowana jest na zasadach właściwych dla odpłatnego świadczenia usług (np. nieodpłatne udostępnianie pomieszczeń na cele komercyjne, tj. niezwiązane z realizacją zadań ustawowych Gminy).

W przypadku gdy nieodpłatne świadczenie usług wykonywane jest przy użyciu towarów w odniesieniu, do których przysługiwało w całości lub części prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego z tytułu nabycia, importu lub wytworzenia tych towarów lub ich części składowych, czynność taka opodatkowana jest na zasadach właściwych dla odpłatnego świadczenia usług.

4 Odpłatne świadczenie usług i odpłatna dostawa towarów na gruncie ustawy o VAT

Opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług podlega odpłatna dostawa towarów i odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju. Przez dostawę towarów rozumie się przeniesienie prawa do rozporządzania towarami jak właściciel. Natomiast świadczenie usług oznacza każde świadczenie na rzecz osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, które nie stanowi dostawy towarów. Wynagrodzenie (zapłata) może mieć postać zarówno świadczenia pieniężnego, jak i rzeczowego (określonego w naturze), np. w przypadku dostawy towaru w zamian za świadczenie usługi czy też w sytuacji zamiany usług.

Przyjmuje się, iż dla opodatkowania VAT danej czynności konieczna jest ekwiwalentność świadczeń (świadczenie usługi w zamian za wynagrodzenie). Przy braku wzajemności świadczeń nie podlegają one VAT - nie można bowiem uznać, że Gmina świadczy usługę/otrzymuje wynagrodzenie za świadczoną usługę.

W tym kontekście należy pamiętać, że szereg opłat, które otrzymuje Gmina nie stanowi w istocie wynagrodzenia za usługi (dostawy towarów) realizowane przez Gminę. Są to np. otrzymane (jak również wypłacone, por. pkt 1.4.3) przez Gminę odszkodowania czy darowizny (otrzymanie darowizny nie wiąże się z zobowiązaniem Gminy do jakichkolwiek czynności wzajemnych), czy też inne opłaty o charakterze sankcyjnym (np. alimenty otrzymywane przez placówki-opiekunczo wychowawcze prowadzone przez Gminę).

5 Odszkodowania – wyłączone z opodatkowania VAT

Istotą odszkodowań nie jest płatność za świadczenie lecz rekompensata za szkodę. W takim przypadku nie mamy do czynienia z transakcją ekwiwalentną – świadczenie w zamian za wynagrodzenie, co oznacza, że otrzymane odszkodowanie nie wiąże się z żadnym świadczeniem ze strony podatnika (Gmina). Wypłata odszkodowania nie jest też związana z zobowiązaniem się otrzymującego daną kwotę do wykonania czynności, powstrzymania się od dokonania czynności lub tolerowania czynności lub sytuacji.

Odszkodowania (rekompensaty za szkody wyrządzone przez Gminę) wypłacane przez Gminę nie podlegają co do zasady obowiązkowemu ewidencjonowaniu za pomocą faktur ale innymi dokumentami księgowymi, np. notami obciążeniowymi. Podobnie Gmina nie ma prawa do odliczenia podatku VAT od otrzymanych kwot rekompensat za szkody (wyrządzonych Gminie lub jej jednostkom organizacyjnym).

6 Import usług oraz odwrotne obciążenie w transakcjach krajowych

W przypadku transakcji dotyczących obrotu towarami wymienionymi w załączniku nr 11 do ustawy o VAT (np. surowców wtórnych, złomu, odpadów, makulatury) oraz importu usług do rozliczenia kwoty podatku należnego zobowiązany jest nabywca, pod warunkiem, że:

- strony transakcji są czynnymi podatnikami VAT,
- czynność będąca przedmiotem transakcji nie jest zwolniona z opodatkowania.

W przypadku dostawy towarów objętych odwróconym obciążeniem oraz importu usług zastosowanie mają stawki podatku VAT lub zwolnienia z opodatkowania, które byłyby właściwe dla dostawy towaru lub świadczenia usług gdyby czynności te były wykonywane na zasadach ogólnych.

W związku z zakupem towaru objętego odwrotnym obciążeniem lub usługi od kontrahenta zagranicznego nabywca zobowiązany jest do naliczenia kwoty podatku należnego z tytułu dokonanej transakcji i ujęcia jej w rejestrze sprzedaży za właściwy okres rozliczeniowy.

Zakup laptopów i smartfonów

Szczególnym przypadkiem zastosowania procedury odwróconego obciążenia jest zakup niektórych towarów wskazanych w załączniku nr 11 do ustawy o VAT (por. niżej) w ramach jednolitej gospodarczo transakcji.

Przez jednolitą gospodarczo transakcję rozumie się transakcję obejmującą umowę jeżeli w jej ramach występuje jedna lub więcej dostaw towarów nawet jeżeli są one dokonywane na podstawie odrębnych zamówień lub wystawianych jest więcej faktur dokumentujących poszczególne dostawy. Za jednolitą gospodarczo transakcję uznaje się również transakcję obejmującą więcej niż jedną umowę, jeżeli okoliczności towarzyszące tej transakcji lub warunki, na jakich została ona zrealizowana, odbiegały od okoliczności lub warunków zwykle występujących w obrocie towarami. **Pojęcie jednolitej gospodarczo transakcji obejmuje transakcje powyżej 20 000 zł i dotyczy następujących towarów:**

- przenośne maszyny do automatycznego przetwarzania danych, o masie ≤ 10 kg, takie jak: laptopy i notebooki; komputery kieszonkowe (np. notesy komputerowe) i podobne – wyłącznie komputery przenośne, takie jak: tablety, notebooki, laptopy,
- telefony dla sieci komórkowych lub dla innych sieci bezprzewodowych – wyłącznie telefony komórkowe, w tym smart fony,
- konsole do gier wideo (w rodzaju stosowanych z odbiornikiem telewizyjnym lub samodzielnym ekranem) i pozostałe urządzenia do gier zręcznościowych lub hazardowych z elektronicznym wyświetlaczem – z wyłączeniem części i akcesoriów.

W świetle powyższych regulacji jeśli np. Gmina lub jej jednostka organizacyjna nabywa ww. towary (laptopy, smartfony) w ramach umowy przekraczającej 20 tys. zł to Gmina jest obowiązany ten zakup i wynikającą z niego kwotę podatku VAT (stawka 23%) rozliczyć w ramach „odwrotnego obciążenia”. Zakup o wartości zamówienia poniżej wymienionego progu 20 tys. nie podlega rozliczeniu w ramach odwrotnego obciążenia, co oznacza, że Gmina powinna otrzymać w związku z tego typu transakcją standardową fakturę zakupu z

naliczonym podatkiem VAT i odliczyć VAT na podstawie tej faktury (z uwzględnieniem zasad dotyczących przeznaczenia danego zakupu do danego rodzaju działalności por. pkt. 9 Instrukcji).

7 Podstawa opodatkowania w VAT

Podstawą opodatkowania jest **wszystko, co stanowi zapłatę**, którą dokonujący dostawy towarów lub usługodawca otrzymał lub ma otrzymać z tytułu sprzedaży od nabywcy, usługobiorcy lub osoby trzeciej, włącznie z otrzymanymi dotacjami, subwencjami i innymi dopłatami o podobnym charakterze mającymi bezpośredni wpływ na cenę towarów lub świadczonych przez podatnika usług(art. 29 ust. 1 ustawy o VAT).

Dotacje mające bezpośredni wpływ na cenę usług/towar

Z treści powołanych wyżej przepisów wynika więc, że w sytuacji gdy podatnik, w związku z konkretną dostawą towarów lub świadczeniem usług, otrzymuje dofinansowanie (dotację, subwencję), stanowiące dopłatę do ceny towaru lub usługi, tego rodzaju dofinansowanie stanowi obok ceny, uzupełniający element podstawy opodatkowania z tytułu danej dostawy lub świadczenia. Kryterium uznania dotacji za stanowiącą podstawę opodatkowania jest zatem stwierdzenie, że dotacja dokonywana jest w celu sfinansowania konkretnej czynności podlegającej opodatkowaniu podatkiem VAT. Zatem podstawę opodatkowania podatkiem od towarów i usług zwiększa się tylko o takie dotacje, które w sposób bezwzględny i bezpośredni są związane z daną dostawą towarów lub świadczeniem usług. Jeżeli jednak taki bezpośredni związek nie występuje, dofinansowanie ogólne – na pokrycie kosztów działalności – nie podlega opodatkowaniu.

W przypadku gdy podatnik otrzyma dofinansowanie, które będzie związane z dostawą lub świadczeniem usług, jako pokrycie części ceny konkretnego świadczenia lub rekompensatę z tytułu wykonania określonego świadczenia po cenach obniżonych, płatność taka będzie zaliczana do podstawy opodatkowania podatkiem VAT (stanowisko to podzielają organy podatkowe, np. Dyrektor Izby Skarbowej w Katowicach w interpretacji z 23.04.2015 r.).

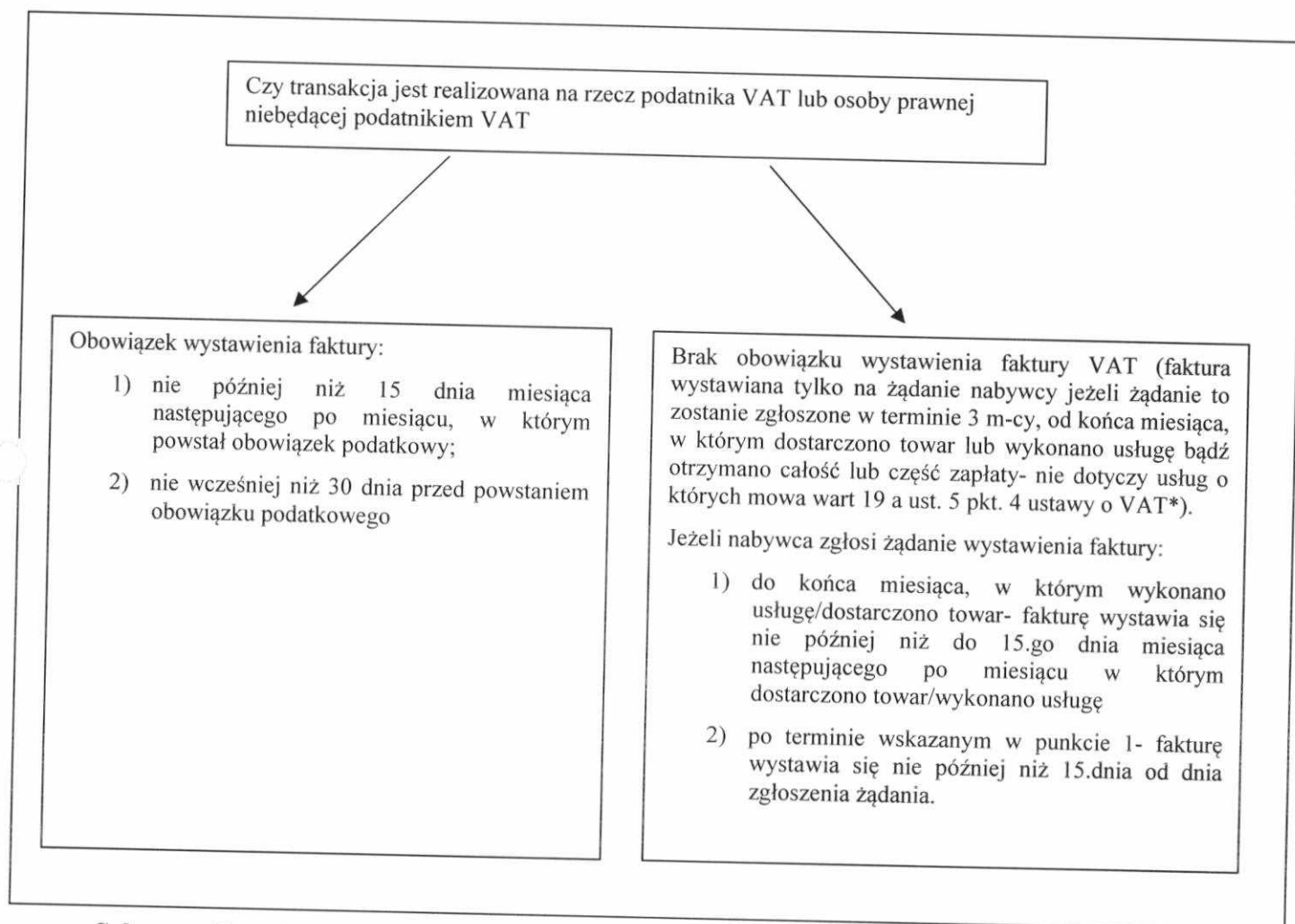
8 Dokumentowanie transakcji

8.1 Obowiązek wystawienia faktury

Podatnik ma obowiązek wystawić fakturę VAT dokumentującą:

- sprzedaż na terytorium kraju oraz dostawę towarów i świadczenie usług opodatkowane poza terytorium kraju na rzecz innego podatnika podatku, podatku od wartości dodanej lub podatku o podobnym charakterze lub na rzecz osoby prawnej niebędącej podatnikiem;
- sprzedaż wysyłkową z terytorium kraju i sprzedaż wysyłkową na terytorium kraju na rzecz podmiotu innego niż wskazany w pkt 1;
- wewnątrzspółnotową dostawę towarów na rzecz podmiotu innego niż wskazany w pkt 1;
- otrzymanie przez niego całości lub części zapłaty przed dokonaniem czynności, o których mowa w pkt 1 i 2, z wyjątkiem przypadku, gdy zapłata dotyczy

wewnątrzspółnotowej dostawy towarów lub czynności, dla których obowiązek podatkowy powstaje zgodnie z art. 19 a ust. 5 pkt 4 (np. usługi najmu).

Schemat: Zasady ogólne wystawiania faktur

*Usługi/towary wymienione w art. 19 a ust. 4 pkt. 5 Ustawy o VAT:

- dostaw energii elektrycznej, ciepłej lub chłodniczej oraz gazu przewodowego,
- świadczenia usług:
  - telekomunikacyjnych,
  - wymienionych w poz. 140-153, 174 i 175 załącznika nr 3 do ustawy,
  - najmu, dzierżawy, leasingu lub usług o podobnym charakterze,
  - ochrony osób oraz usług ochrony, dozoru i przechowywania mienia,
  - stałej obsługi prawnej i biurowej,
  - dystrybucji energii elektrycznej, ciepłej lub chłodniczej oraz gazu przewodowego.

Obowiązek wystawienia faktury w odniesieniu do ww. usług/towarów powstaje nie później niż z upływem terminu płatności. Faktury mogą być wystawiane nie później niż z upływem

terminu płatności. Faktury mogą być wystawiane przed upływem terminu wykonania usługi (np. upływem okresu, za który należny jest czynsz)/dostawy towaru, w tym wcześniej niż 30 dnia przed tym dniem o ile zawierają informację jakiego okresu dotyczą.

8.2 Brak obowiązku wystawiania faktury

Podatnik VAT nie jest zobowiązany do wystawienia faktury VAT w odniesieniu do:

- sprzedaży zwolnionej od podatku na podstawie:
  - art. 43 ust. 1 Ustawy o VAT (zwolnienie przedmiotowe)
  - art. 113 ust. 1 i 9 Ustawy o VAT (zwolnienie podmiotowe)
- zaliczek otrzymanych na poczet:
  - wewnątrzspółnotowej dostawy towarów;
  - transakcji, dla których obowiązek podatkowy powstaje zgodnie z art. 19a ust. 5 pkt 4 ustawy o VAT (najem, dzierżawa, usługi telekomunikacyjne i radiokomunikacyjne, etc.

Terminy wystawiania faktur w odniesieniu do poszczególnych usług zdefiniowane są w tabeli nr 1 do instrukcji - *Zasady opodatkowania poszczególnych czynności wykonywanych przez Gminę i jej jednostki organizacyjne*.

8.3 Faktura (podstawowe elementy)

W przypadku dokonywania dostawy towarów lub świadczenia usług na rzecz podatników podatku VAT lub osób prawnych niebędących podatnikami powstaje obowiązek wystawienia faktury, która obligatoryjnie zawiera następujące elementy:

- datę wystawienia;
- kolejny numer nadany w ramach jednej lub więcej serii, który w sposób jednoznaczny identyfikuje fakturę;
- imiona i nazwiska lub nazwy podatnika i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy;
- numer, za pomocą którego podatnik jest zidentyfikowany na potrzeby podatku;
- numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby podatku lub podatku od wartości dodanej, pod którym otrzymał on towary lub usługi;
- datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi lub datę otrzymania zapłaty, o ile taka data jest określona i różni się od daty wystawienia faktury;
- nazwę (rodzaj) towaru lub usługi;
- miarę i ilość (liczbę) dostarczonych towarów lub zakres wykonanych usług;
- cenę jednostkową towaru lub usługi bez kwoty podatku (cenę jednostkową netto);

- kwoty wszelkich opustów lub obniżek cen, w tym w formie rabatu z tytułu wcześniejszej zapłaty, o ile nie zostały one uwzględnione w cenie jednostkowej netto;
- wartość dostarczonych towarów lub wykonanych usług, objętych transakcją, bez kwoty podatku (wartość sprzedaży netto);
- stawkę podatku;
- sumę wartości sprzedaży netto, z podziałem na sprzedaż objętą poszczególnymi stawkami podatku i sprzedaż zwolnioną od podatku;
- kwotę podatku od sumy wartości sprzedaży netto, z podziałem na kwoty dotyczące poszczególnych stawek podatku;
- kwotę należności ogółem.

UWAGA!

W przypadku wystawienia faktury VAT w polu „sprzedawca” faktura powinna zawierać następujące dane:

Sprzedawca: Gmina Zatory
 ul. Jana Pawła II 106
 07-217 Zatory
 NIP: 568-15-41-632

Dostawca: (nazwa jednostki organizacyjnej)
 (adres jednostki organizacyjnej)
 Nr rachunku bankowego jednostki organizacyjnej.

Kwoty podatku wykazuje się w złotych. Kwoty podatku wyrażone w walucie obcej wykazuje się w złotych przy zastosowaniu przepisów ustawy o VAT stosowanych do określenia podstawy opodatkowania. Kwoty wykazywane w fakturze zaokrągla się do pełnych groszy, przy czym końcówki poniżej 0,5 grosza pomija się, a końcówki od 0,5 grosza zaokrągla się do 1 grosza.

Faktury wystawia się co najmniej w dwóch egzemplarzach, z których jeden otrzymuje nabywca, a drugi zachowuje w swojej dokumentacji podatnik dokonujący sprzedaży.

8.4 Faktury w przypadku usług zwolnionych z VAT

W przypadku dostawy towarów lub świadczenia usług zwolnionych z opodatkowania prawidłowo wystawiona faktura powinna dodatkowo zawierać:

- przepis ustawy albo aktu wydanego na podstawie ustawy, na podstawie którego podatnik stosuje zwolnienie od podatku,
- przepis dyrektywy 2006/112/WE, który zwalnia od podatku taką dostawę towarów lub takie świadczenie usług, lub

- inną podstawę prawną wskazującą na to, że dostawa towarów lub świadczenie usług korzysta ze zwolnienia.

8.5 Faktury, w przypadku których VAT rozlicza nabywca

W przypadku dostawy towarów lub świadczenia usług, dla których obowiązującym do rozliczenia podatku, podatku od wartości dodanej lub podatku o podobnym charakterze jest nabywca towaru lub usługi, prawidłowo wystawiona faktura powinna zawierać wyrazy „odwrotne obciążenie”.

8.6 Faktury korygujące

W przypadku gdy po wystawieniu faktury:

- udzielono obniżki ceny w formie rabatu,
- udzielono opustów i obniżek cen,
- dokonano zwrotu podatnikowi towarów i opakowań,
- dokonano zwrotu nabywcy całości lub części zapłaty (zaliczki),
- podwyższono cenę lub stwierdzono pomyłkę w cenie, stawce, kwocie podatku lub w jakiegokolwiek innej pozycji faktury

- podatnik wystawia fakturę korygującą.

Faktura korygująca powinna zawierać:

- wyrazy "FAKTURA KORYGUJĄCA" albo wyraz "KOREKTA";
- numer kolejny oraz datę jej wystawienia;
- dane zawarte w fakturze, której dotyczy faktura korygująca (datę wystawienia);
- kolejny numer nadany w ramach jednej lub więcej serii, który w sposób jednoznaczny identyfikuje fakturę; imiona i nazwiska lub nazwy podatnika i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy; numer, za pomocą którego podatnik jest zidentyfikowany na potrzeby podatku; numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby podatku lub podatku od wartości dodanej, pod którym otrzymał on towary lub usługi; datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi lub datę otrzymania zapłaty, o ile taka data jest określona i różni się od daty wystawienia faktury)
- nazwę (rodzaj) towaru lub usługi objętych korektą;
- przyczynę korekty;
- jeżeli korekta wpływa na zmianę podstawy opodatkowania lub kwoty podatku należnego - odpowiednio kwotę korekty podstawy opodatkowania lub kwotę korekty podatku należnego z podziałem na kwoty dotyczące poszczególnych stawek podatku i sprzedaży zwolnionej;
- w przypadkach innych niż wskazane w pkt powyżej - prawidłową treść korygowanych pozycji.

W przypadku gdy podatnik udziela opustu lub obniżki ceny w odniesieniu do wszystkich dostaw towarów lub usług dokonanych lub świadczonych na rzecz jednego odbiorcy w danym okresie, faktura korygująca (oprócz danych wymienionych w pkt 7) powinna zawierać wskazanie okresu, do którego odnosi się udzielany opust lub obniżka.

W przypadku, gdy podatnik obniża kwotę podatku VAT należnego lub gdy faktura korygująca dotyczy pomyłki w kwocie podatku VAT na fakturze, której dotyczy faktura korygująca, koniecznym jest posiadanie potwierdzenia odbioru faktury korygującej przez nabywcę towaru lub usługobiorcę.

Warunku posiadania przez podatnika potwierdzenia otrzymania faktury korygującej przez nabywcę towaru lub usługobiorcę nie stosuje w następujących przypadkach:

- eksportu towarów i wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów;
- dostawy towarów i świadczenia usług, dla których miejsce opodatkowania znajduje się poza terytorium kraju;
- sprzedaży: energii elektrycznej, ciepłej lub chłodniczej, gazu przewodowego, usług telekomunikacyjnych i radiokomunikacyjnych oraz usług wymienionych w poz. 140-153, 174 i 175 załącznika nr 3 do ustawy o VAT;
- gdy podatnik nie uzyskał potwierdzenia mimo udokumentowanej próby doręczenia faktury korygującej i z posiadanych dokumentacji wynika, że nabywca towaru lub usługobiorca wie, że transakcja została zrealizowana zgodnie z warunkami określonymi w fakturze korygującej.

8.7 Noty korygujące

Nabywca towaru lub usługi, który otrzymał fakturę zawierającą pomyłki, z wyjątkiem pomyłek w zakresie:

- miary i ilości (liczby) dostarczonych towarów lub zakresu wykonanych usług;
- ceny jednostkowej towaru lub usługi bez kwoty podatku (ceny jednostkowej netto);
- kwoty wszelkich opustów lub obniżek cen, w tym w formie rabatu z tytułu wcześniejszej zapłaty, o ile nie zostały one uwzględnione w cenie jednostkowej netto;
- wartości dostarczonych towarów lub wykonanych usług, objętych transakcją, bez kwoty podatku (wartość sprzedaży netto);
- stawki podatku VAT;
- sumy wartości sprzedaży netto, z podziałem na sprzedaż objętą poszczególnymi stawkami podatku i sprzedaż zwolnioną od podatku;
- kwoty podatku od sumy wartości sprzedaży netto, z podziałem na kwoty dotyczące poszczególnych stawek podatku;
- kwoty należności ogółem.

może wystawić fakturę nazywaną notą korygującą.

Nota korygująca wymaga akceptacji wystawcy faktury.

Nota korygująca powinna zawierać:

- wyrazy "NOTA KORYGUJĄCA";
- numer kolejny i datę jej wystawienia;
- nazwę sprzedawcy i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy i numer za pomocą którego sprzedawca jest zidentyfikowany na potrzeby podatku, a także numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby podatku VAT;
- dane zawarte w fakturze, której dotyczy nota korygująca (datę wystawienia, kolejny numer nadany w ramach jednej lub więcej serii, który w sposób jednoznaczny identyfikuje fakturę, imiona i nazwiska lub nazwy podatnika i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy, numer, za pomocą którego podatnik jest zidentyfikowany na potrzeby podatku, datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi lub datę otrzymania zapłaty, o ile taka data jest określona i różni się od daty wystawienia faktury),
- wskazanie treści korygowanej informacji oraz treści prawidłowej

8.8 Faktury zaliczkowe

W niektórych przypadkach, otrzymanie zaliczek / przedpłat / rat na poczet wykonywanych przez jednostki czynności będzie musiało zostać udokumentowane za pomocą tzw. faktur zaliczkowych.

Faktura, zaliczkowa powinna zawierać następujące elementy:

1. datę wystawienia;
2. kolejny numer nadany w ramach jednej lub więcej serii, który w sposób jednoznaczny identyfikuje fakturę;
3. imiona i nazwiska lub nazwy podatnika i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy;
4. numer, za pomocą którego podatnik jest zidentyfikowany na potrzeby podatku;
5. numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby podatku;
6. datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi lub datę otrzymania zapłaty, o ile taka data jest określona i różni się od daty wystawienia faktury;
7. otrzymaną kwotę zapłaty;
8. kwotę podatku wyliczoną według wzoru:

$$KP = \frac{WZ \times SP}{100 + SP}$$

gdzie:

KP - oznacza kwotę podatku,

WZ - oznacza kwotę otrzymanej całości lub części zapłaty,

SP - oznacza stawkę podatku,

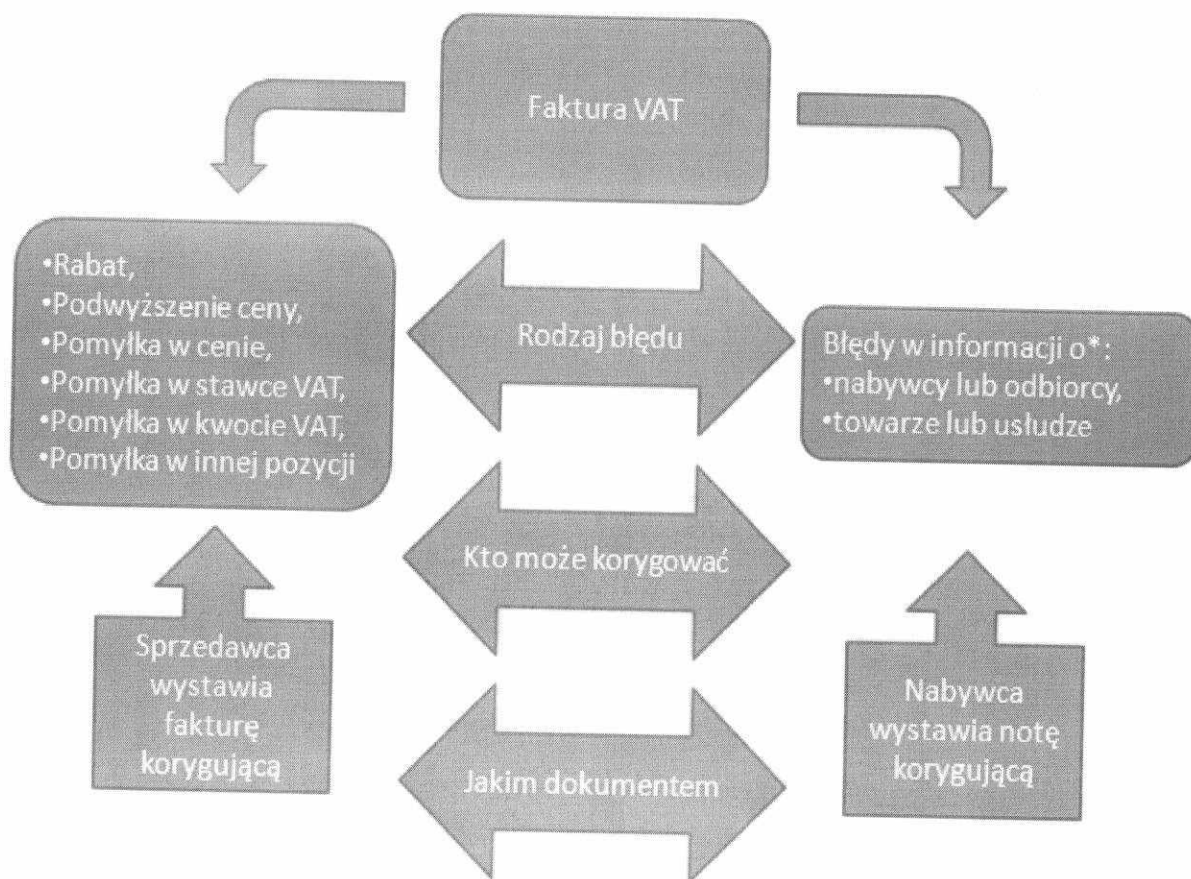
9. dane dotyczące zamówienia lub umowy, a w szczególności: nazwę (rodzaj) towaru lub usługi, cenę jednostkową netto, ilość zamówionych towarów, wartość zamówionych towarów lub usług bez kwoty podatku, stawki podatku, kwoty podatku oraz wartość zamówienia lub umowy z uwzględnieniem kwoty podatku.

Jeżeli faktura zaliczkowa nie obejmuje całej zapłaty, w fakturze wystawianej po wydaniu towaru lub wykonaniu usługi sumę wartości towarów lub usług pomniejsza się o wartość otrzymanych części zapłaty, a kwotę podatku pomniejsza się o sumę kwot podatku wykazanego w fakturach dokumentujących otrzymanie części zapłaty. Faktura, o której mowa w zdaniu pierwszym, powinna również zawierać numery faktur wystawionych przed wydaniem towaru lub wykonaniem usługi.

W przypadku, gdy wystawiono więcej niż jedną fakturę dokumentującą otrzymanie części zapłaty, a faktury te obejmują łącznie całą zapłatę, ostatnia z tych faktur powinna zawierać również numery poprzednich faktur.

8.9 Faktury a noty korygujące

Poniższy schemat obrazuje sytuacje, w których konieczne jest wystawienie przez sprzedawcę faktury korygującej i wskazuje na zakres przypadków, w których dopuszczalne jest korygowanie błędów na fakturach poprzez wystawienie noty korygującej przez nabywcę.

8.10 Moment ujęcia faktury korygującej

Sposób ujęcia faktury korygującej zależy od przyczyny, dla której faktura jest korygowana.

Moment ujęcia korekty	Przyczyna korekty
„Na bieżąco”	Zmiana ceny wynikająca ze zdarzeń powstałych po wystawieniu faktury
Korekta retrospektywna	Pomyłka w cenie lub stawce VAT Zmiana ceny wynikająca ze zdarzeń powstałych przed lub w momencie wystawienia faktury

Co do zasady, w celu zmniejszenia podstawy opodatkowania trzeba posiadać potwierdzenie odbioru faktury korygującej przez nabywcę. Jednak na podstawie art. 29 a ust.15 pkt. 4 ustawy w przypadku, gdy uzyskanie stosownego potwierdzenia jest niemożliwe bądź nadmiernie uciążliwe zmniejszenia podstawy opodatkowania można dokonać pod warunkiem, że podjęto udokumentowaną próbę doręczenia faktury korygującej do nabywcy oraz z posiadanej dokumentacji wynika, iż nabywca posiada wiedzę, że transakcja została przeprowadzona na warunkach określonych w fakturze korygującej.

Obniżenie podatku należnego możliwe jest w rozliczeniu za okres, w którym wszystkie powyższe warunki są spełnione łącznie. Z kolei nabywca ma obowiązek zmniejszenia podatku naliczonego w rozliczeniu za okres, w którym dowiedział się o nowych warunkach transakcji.

Przykładowe formy potwierdzenia odbioru faktury korygującej akceptowane przez organy podatkowe:

1. kopia faktury korygującej podpisana przez kontrahenta i odesłana za pośrednictwem poczty,
2. kopia faktury korygującej podpisana przez kontrahenta i odesłana w formie skanu drogą elektroniczną,
3. informacja od kontrahenta, w formie pisemnej (pismo, wiadomość e-mail, zestawienie), o posiadaniu faktury korygującej (wymieniony numer faktury korygującej i data jej wystawienia),
4. wyciąg z rachunku bankowego, na którym będzie zawarta informacja o płatności dokonanej przez kontrahenta pomniejszonej o kwotę wynikającą z faktury korygującej, której numer umieszczony jest na wyciągu,
5. przesłana przez kontrahenta, także e-mailem, specyfikacja płatności dokonanej przez kontrahenta, która zawiera informacje o fakturach VAT, za które kontrahent dokonuje zapłaty (w formie przelewu bankowego) z uwzględnieniem pomniejszeń wynikających z faktur korygujących zmniejszających.

8.11 Duplikaty faktur

W przypadku gdy faktura będąca w posiadaniu nabywcy ulegnie zniszczeniu albo zaginie sprzedawca, na wniosek nabywcy wystawia ponownie fakturę.

Podobnie, w przypadku gdy faktura będąca w posiadaniu sprzedawcy ulegnie zniszczeniu albo zaginie sprzedawca ponownie wystawia fakturę na podstawie danych zawartych w fakturze posiadanej przez nabywcę.

Faktura wystawiona ponownie powinna oprócz danych zawartych na fakturze pierwotnej zawierać wyraz "DUPLIKAT" oraz datę wystawienia duplikatu.

9 Odliczanie podatku naliczonego

9.1 Faktury zakupu towarów i usług w Gminie i jej jednostkach organizacyjnych

Dokumenty, na podstawie których dokonuje się odliczenia podatku naliczonego stanowią:

- faktury dokumentujące zakup towarów i usług,
- faktury dokumentujące dokonanie całości lub części zapłaty przed nabyciem towaru lub części usługi,
- w przypadku importu towarów kwota podatku VAT wynikająca z dokumentu celnego lub deklaracji importowej,

- faktury wystawione przez nabywcę w przypadku zakupu produktów rolnych od rolnika ryczałtowego,

W odniesieniu do transakcji opodatkowanych na zasadzie odwrotnego obciążenia i importu usług i WNT ustawa o VAT wskazuje, iż kwotą podatku naliczonego jest kwota podatku należnego wykazana przez podatnika z tytułu tych transakcji. W praktyce podatek VAT (należny i naliczony) z tytułu tych transakcji wykazuje się bezpośrednio w ewidencjach VAT.

Faktury dokumentujące nabycie towarów i usług przez Gminę lub jej jednostki organizacyjne powinny zawierać następujące dane:

UWAGA!

W przypadku wystawienia faktury na rzecz Gmina w polu „nabywca” faktura powinna zawierać następujące dane:

Nabywca:	Gmina Zatory ul. Jana Pawła II 106 07-217 Zatory NIP: 568-15-41-632
Odbiorca:	(nazwa jednostki organizacyjnej) (adres jednostki organizacyjnej)

9.2 Terminy realizacji prawa do odliczenia (zasady ogólne)

Prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego powstaje w rozliczeniu za okres, w którym w odniesieniu do nabytych lub importowanych przez podatnika towarów i usług powstał obowiązek podatkowy (art. 86 ust. 10 Ustawy o VAT).

Prawo to powstaje nie wcześniej niż w rozliczeniu za okres, w którym podatnik otrzymał fakturę lub dokument celny (86 ust. 10b pkt 1 Ustawy o VAT)

Przedmiotowa zasada dotyczy także dostaw lokalnych dla których obowiązek podatkowy powstaje na zasadach szczególnych (np. media, najem).

Jeżeli podatnik nie dokonał obniżenia kwoty podatku należnego w terminach określonych powyżej może obniżyć kwotę podatku należnego w deklaracji podatkowej za jeden z dwóch następujących okresów rozliczeniowych (art. 86 ust. 11 ustawy o VAT).

Jeżeli podatnik nie dokonał obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego w terminach o których mowa powyżej może on obniżyć kwotę podatku należnego przez dokonanie korekty deklaracji podatkowej za okres, w którym powstało prawo do obniżenia kwoty podatku należnego, nie później jednak niż w ciągu 5 lat, licząc od początku roku, w którym powstało prawo do obniżenia kwoty podatku należnego, z zastrzeżeniem ust. 13a. (art. 86 ust. 13 Ustawy o VAT).

9.3 Terminy realizacji prawa do odliczenia w przypadku transakcji opodatkowanych na zasadzie odwrotnego obciążenia

Prawo do odliczenia powstaje zgodnie z zasadą ogólną (w rozliczeniu za okres, w którym w odniesieniu do nabytych lub importowanych przez podatnika towarów i usług powstał obowiązek podatkowy), pod warunkiem że podatnik uwzględni kwotę podatku należnego z tytułu tych transakcji w deklaracji podatkowej, w której jest on obowiązany rozliczyć ten podatek.

9.4 Zakres prawa do odliczenia

W zakresie, w jakim towary i usługi są wykorzystywane do wykonywania czynności opodatkowanych, podatnikowi VAT przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego.

Podatnik ma prawo do odliczenia podatku naliczonego od nabywanych towarów i usług, jeżeli te towary czy usługi mają związek z wykonywanymi przez niego czynnościami opodatkowanymi.

Przy zakupach związanych z czynnościami zwolnionymi z VAT prawo do odliczenia nie przysługuje. Natomiast w odniesieniu do zakupów, które są związane zarówno z czynnościami zwolnionymi z VAT, jak i opodatkowanymi, podatnik może odliczyć VAT tylko w tej części, w jakiej odnoszą się one do czynności opodatkowanych. (por. dalej: pkt 9.7: Współczynnik (zasady ogólne ustalania współczynnika).

Należy pamiętać, że ocena czy (i w jakim zakresie) Gminie przysługuje prawo odliczenia podatku VAT naliczonego w związku z zakupami towarów i usług przez jednostki organizacyjne powinna uwzględniać całą działalność Gminy, w której dany towar / usługa jest wykorzystywana, niezależnie od tego, czy działalność ta jest prowadzona przez jednostkę budżetową, która dokonała zakupu, czy też przez inną jednostkę organizacyjną.

9.5 Alokacja bezpośrednia podatku naliczonego

Zgodnie z art. 90 ust. 1 ustawy o VAT, podatnicy są zobowiązani do odrębnego określenia kwot podatku naliczonego związanych z czynnościami:

1. w stosunku do których podatnikowi przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego oraz
2. w związku z którymi takie prawo nie przysługuje.

Przepis ten definiuje zasadę alokacji bezpośredniej podatku naliczonego: jest nią konieczność bezpośredniego przyporządkowania nabytych towarów/usług do określonego rodzaju działalności. W świetle powyższych regulacji należy uznać, iż:

1. Gminie przysługuje (pełne) prawo odliczenia podatku VAT naliczonego od zakupów towarów i usług związanych wyłącznie z wykonywanymi przez Gminę czynnościami opodatkowanymi VAT (np. zakup energii elektrycznej wyłącznie na potrzeby pomieszczenia wynajmowanego dla celów prowadzonej przez podmiot trzeciej działalności gospodarczej);

2. w przypadku, gdy nabywane towary lub usługi są związane wyłącznie z dokonywanymi przez Gminę czynnościami, które mieszczą się w zakresie przedmiotowym ustawy o VAT, lecz które podlegają zwolnieniu z opodatkowania – Gminie nie przysługuje prawo odliczenia podatku VAT naliczonego (np. jednostce nie będzie przysługiwać prawo odliczenia podatku VAT naliczonego z faktur dokumentujących zakup usług sprzątania lokalu mieszkalnego wynajmowanego na cele mieszkaniowe).

Mechanizm alokacji bezpośredniej nie ma zastosowania w sytuacji gdy dany zakup jest związany jednocześnie z różnymi rodzajami działalności. W przypadku Gminy dotyczy to towarów i usług związanych jednocześnie z:

- Czynnościami opodatkowanymi i zwolnionymi z VAT (tu zastosowanie ma współczynnik);
- Czynnościami zwolnionymi z VAT i niepodlegającymi VAT (brak prawa do odliczenia VAT)
- Czynnościami opodatkowanymi i niepodlegającymi VAT (odliczenie wg. prewspółczynnika)
- Czynnościami opodatkowanymi, zwolnionymi i niepodlegającymi VAT (odliczenie dwustopniowe (1) etap-ustalenie kwoty podatku naliczonego podlegającego odliczeniu wg. prewspółczynnika; (2) etap- ustalenie kwoty podatku naliczonego podlegającego odliczeniu wg. współczynnika).

9.6 Prewspółczynnik

Prewspółczynnik ma zastosowanie w sytuacji gdy Gmina dokona zakupu towarów/usług przeznaczonych jednocześnie do:

- działalności innej niż gospodarcza (np. do zadań własnych) oraz czynności opodatkowanych VAT;
- działalności innej niż gospodarcza oraz czynności opodatkowanych i zwolnionych z VAT.

Sposób określenia proporcji powinien najbardziej odpowiadać specyfice wykonywanej przez podatnika działalności i dokonywanych przez niego nabyć.

Prewspółczynnik najbardziej odpowiada specyfice wykonywanej przez podatnika działalności i dokonywanych przez niego nabyć, jeżeli:

1. zapewnia dokonanie obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego wyłącznie w odniesieniu do części kwoty podatku naliczonego proporcjonalnie przypadającej na wykonywane w ramach działalności gospodarczej czynności opodatkowane oraz
2. obiektywnie odzwierciedla część wydatków przypadającą odpowiednio na działalność gospodarczą oraz na cele inne niż działalność gospodarcza, z wyjątkiem celów osobistych, do których ma zastosowanie art. 7 ust. 2 i art. 8 ust. 2 (nieodpłatne wydanie towarów lub świadczenie usług na cele osobiste podatnika lub jego

pracowników podlegające opodatkowaniu VAT), oraz celów, o których mowa w art. 8 ust. 5 (nieodpłatne użycie pojazdów do celów osobistych niepodlegające opodatkowaniu VAT).

Przy wyborze sposobu określenia proporcji można wykorzystać w szczególności następujące dane:

1. średnioroczną liczbę osób wykonujących wyłącznie prace związane z działalnością gospodarczą w ogólnej średniorocznej liczbie osób wykonujących prace w ramach działalności gospodarczej i poza tą działalnością;
2. średnioroczną liczbę godzin roboczych przeznaczonych na prace związane z działalnością gospodarczą w ogólnej średniorocznej liczbie godzin roboczych przeznaczonych na prace związane z działalnością gospodarczą i poza tą działalnością;
3. roczny obrót z działalności gospodarczej w rocznym obrocie podatnika z działalności gospodarczej powiększonym o otrzymane przychody z innej działalności, w tym wartość dotacji, subwencji i innych dopłat o podobnym charakterze, otrzymanych na sfinansowanie wykonywanej przez tego podatnika działalności innej niż gospodarcza;
4. średnioroczną powierzchnię wykorzystywaną do działalności gospodarczej w ogólnej średniorocznej powierzchni wykorzystywanej do działalności gospodarczej i poza tą działalnością.

W celu obliczenia kwoty podatku naliczonego podlegającego odliczeniu wg. prewspółczynnika przyjmuje się dane za poprzedni rok podatkowy. Podatnik rozpoczynający w danym roku podatkowym wykonywanie działalności gospodarczej i działalności innej niż działalność gospodarcza, w celu obliczenia kwoty podatku naliczonego podlegającego odliczeniu wg. prewspółczynnika, przyjmuje dane wyliczone szacunkowo, według prognozy uzgodnionej z naczelnikiem urzędu skarbowego w formie protokołu.

Dane wyliczone wg prognozy uzgodnionej z naczelnikiem urzędu skarbowego w formie protokołu uwzględnia się również, w sytuacji gdy podatnik uzna, że w odniesieniu do wykonywanej przez niego działalności i dokonywanych przez niego nabyć dane za poprzedni rok podatkowy byłyby niereprezentatywne.

Proporcję określa się procentowo w stosunku rocznym. Proporcję tę zaokrągla się w górę do najbliższej liczby całkowitej.

9.7 Zasady kalkulacji prewspółczynnika dla Gminy

Rozporządzenie przewiduje szczególne zasady kalkulacji prewspółczynnika m. in. dla Gminy.

Zgodnie z par. 3 Rozporządzenia w przypadku jednostki samorządu terytorialnego sposób określenia proporcji ustala się odrębnie dla każdej z jednostek organizacyjnych jednostki samorządu terytorialnego.

Prewspółczynnik jest więc kalkulowany odrębnie dla urzędu obsługującego Gminę, jednostki budżetowej i zakładu budżetowego wg. wzoru:

$$X = \frac{A \times 100}{D}$$

X - proporcja określona procentowo, zaokrąglona w górę do najbliższej liczby całkowitej

A - roczny obrót z działalności gospodarczej zrealizowany przez urząd obsługujący jednostkę samorządu terytorialnego/jednostkę budżetową/zakład budżetowy, stanowiący część rocznego obrotu jednostki samorządu terytorialnego z działalności gospodarczej,

D - dochody wykonane urzędu obsługującego Gminę/jednostki budżetowej bądź przychody wykonane zakładu budżetowego

Przy czym przez obrót rozumie się podstawę opodatkowania zdefiniowaną w ustawie o VAT (tj. wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy otrzymał lub ma otrzymać z tego tytułu), w zakresie:

a) dokonywanych przez podatników:

- odpłatnych dostaw towarów na terytorium kraju,
- odpłatnego świadczenia usług na terytorium kraju,
- eksportu towarów,
- wewnątrzspółnotowej dostawy towarów

b) odpłatnych dostaw towarów lub świadczenia usług poza terytorium kraju, które podlegałyby opodatkowaniu podatkiem gdyby były wykonywane na terytorium kraju.

Natomiast dochody wykonane jednostki budżetowej obejmują co do zasady dochody publiczne w rozumieniu ustawy o finansach publicznych, środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej oraz środki pochodzące ze źródeł zagranicznych, zrealizowane lub otrzymane przez jednostkę budżetową, powiększone o kwotę stanowiącą równowartość środków przeznaczonych na zasilenie tej jednostki celem realizacji przypisanych jej zadań jednostki samorządu terytorialnego, z wyjątkiem środków przekazanych na wypłatę zasiłków, zapomóg i innych świadczeń na rzecz osób fizycznych.

9.8 Współczynnik (zasady ogólne ustalania współczynnika)

Mechanizm odliczenia VAT w Gminie jest dwustopniowy:

- W odniesieniu do towarów i usług związanych z działalnością „mieszaną” należy ustalić prewspółczynnik - tj. określić w jakim procencie dany wydatek będzie wykorzystywany do działalności gospodarczej na tej podstawie obliczyć kwotę podatku naliczonego.

- W przypadku gdy towar/usługa będzie wykorzystywany na potrzeby działalności gospodarczej - opodatkowanej i zwolnionej z VAT, kwotę podatku obliczoną z zastosowaniem przewspółczynnika należy rozliczyć według współczynnika.

Współczynnik VAT ustala się jako udział rocznego obrotu z tytułu czynności, w związku z którymi przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego, w całkowitym obrocie uzyskanym z tytułu czynności, w związku z którymi podatnikowi przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego, oraz czynności, w związku z którymi podatnikowi nie przysługuje takie prawo.

Proporcję (współczynnik) określa się procentowo w stosunku rocznym na podstawie obrotu osiągniętego w roku poprzedzającym rok podatkowy, w odniesieniu do którego jest ustalana proporcja (tzw. „wstępny” współczynnik VAT). Przykładowo, „wstępnym” współczynnikiem VAT w 2017 r. będzie ostateczny współczynnik VAT za 2016 r.

Do obrotu ustalanego na potrzeby współczynnika nie wlicza się obrotu uzyskanego z dostawy towarów i usług, które na podstawie przepisów o podatku dochodowym są zaliczane przez podatnika do środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych podlegających amortyzacji, oraz gruntów i praw wieczystego użytkowania gruntów, jeżeli są zaliczane do środków trwałych podatnika - używanych przez podatnika na potrzeby jego działalności.

Do obrotu ustalanego na potrzeby współczynnika nie wlicza się obrotu z tytułu transakcji dotyczących:

- pomocniczych transakcji w zakresie nieruchomości i pomocniczych transakcji finansowych;
- usług wymienionych w art. 43 ust. 1 pkt 7, 12 i 38-4 ustawy o VAT 1[tj. usług finansowych, m.in. udzielania kredytów, depozytów, prowadzenie rachunków pieniężnych, ubezpieczeniowe] w zakresie, w jakim transakcje te mają charakter pomocniczy].

W przypadku gdy proporcja:

- przekroczyła 98 % - podatnik ma prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o całą kwotę podatku naliczonego;
- nie przekroczyła 2 % - podatnik nie ma prawa do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego.

Kalkulację wskaźnika proporcji VAT przeprowadza się następująco:

$$\text{Proporcja VAT} = \frac{A - C}{(A+B) - C}$$

przy czym:

A: Sprzedaż opodatkowana

B: Sprzedaż zwolniona

C: Sprzedaż środków trwałych

9.9 Pomocnicze transakcje w zakresie nieruchomości a kalkulacja współczynnika VAT

W ustawie o VAT brak jest legalnej definicji pojęcia transakcji „pomocniczych”. Lukę tę wypełniają jednak liczne orzeczenia zarówno polskich sądów administracyjnych, jak i Trybunału Sprawiedliwości UE.

W celu ustalenia znaczenia analizowanego sformułowania, warto w pierwszej kolejności odwołać się do orzeczeń Trybunału, który wielokrotnie wypowiadał się w kwestii uznania czynności za pomocnicze. Dokonał tego m.in. w sprawach C-306/94 Regie Dauphinoise oraz C-77/01 Empresa de Desenvolvimento Mineiro SGPS SA (EDM). W pierwszej sprawie, Trybunał uznał, iż za pomocnicze nie można uznać działań, które stanowią bezpośrednie, stałe i konieczne uzupełnienie podstawowej działalności podatnika. Z kolei, w wyroku, w sprawie C-77/01 (Empresa da Desenvolvimento Mineiro SGPS SA), Trybunał uznał, że skala dochodu generowanego przez transakcje finansowe może stanowić jedynie wskazówkę do uznania, że transakcje nie powinny być uważane za pomocnicze. Natomiast okoliczność ta nie jest wystarczająca do stwierdzenia, iż dane transakcje nie stanowią transakcji pomocniczych. Kluczowe jest również ustalenie, czy transakcje obejmują ograniczone wykorzystanie aktywów lub usług opodatkowanych podatkiem VAT.

Warto też przytoczyć orzecznictwo polskich sądów administracyjnych w tej kwestii. NSA w wyroku z 24 września 2014 r. (I FSK 1480/13) stwierdził, iż przez czynności pomocnicze należy rozumieć czynności, które nie są czynnościami typowymi dla działalności gospodarczej podatnika. NSA podkreślił, iż w sytuacji, gdy *„okoliczności wskazują, że podatnik wykonuje dany typ transakcji jako element prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej, wówczas należy uznać, że transakcje takie nie są sporadyczne (pomocnicze) i to zarówno bez względu na ich wartość, jak i liczbę. Transakcjami, które nie mogą być uznane za sporadyczne (pomocnicze) będą takie, które z założenia mają być wykonywane, jako element prowadzonej działalności”*.

Konkludując, transakcje uznaje się za pomocnicze, przede wszystkim jeżeli nie stanowią one koniecznego uzupełnienia podstawowej działalności gospodarczej oraz zaangażowanie aktywów podatnika, od których odliczono podatek VAT, w świadczenie tych usług, jest niewielkie. Dla oceny, czy czynności mają charakter pomocniczy (uboczny, sporadyczny) musi istnieć punkt odniesienia, tj. działalność podstawowa, główna. Transakcje pomocnicze zatem to takie, które nie są związane z zasadniczą działalnością podatnika, a przychody z ich tytułu nie są bezpośrednim, stałym i koniecznym uzupełnieniem tej działalności. Tak więc, aby ocenić, czy dana czynność może być uznana za pomocniczą, należy wziąć pod uwagę przede wszystkim to, czy stanowi ona uzupełnienie zasadniczej działalności gospodarczej podatnika. Kwestia ta wymaga każdorazowej analizy okoliczności występujących w danym stanie faktycznym.

9.10 Roczna korekta podatku naliczonego

Po zakończeniu danego roku dokonywana jest natomiast tzw. „roczna” korekta VAT, tj. podatnik jest zobowiązany:

1. ustalić współczynnik VAT za zakończony rok podatkowy (tzw. „ostateczny”

współczynnik VAT) i

2. zastosować ostateczny współczynnik VAT do wydatków poniesionych w zakończonym roku podatkowym, od których podatek VAT był odliczony.

Powyższej korekty dokonuje się w rozliczeniach za styczeń roku następującego po zakończonym roku.

Odrębne zasady korekty zostały przewidziane dla wydatków związanych z nabyciem środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych (związanych z działalnością opodatkowaną i zwolnioną z VAT). I tak:

1. Jeżeli wartość środka trwałego nie przekracza 15.000 zł, dokonuje się jednorazowej korekty w rozliczeniach za styczeń roku następującego po roku, w którym środek trwały został oddany do używania;
2. W przypadku środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, których wartość przekracza 15.000 zł, innych niż nieruchomości i prawa wieczystego użytkowania korekty dokonuje się przez okres 5 lat, przy czym korekta w każdym z tych lat dotyczy 1/5 podatku VAT naliczonego;
3. W przypadku nieruchomości i prawa wieczystego użytkowania gruntów, korekty dokonuje się przez okres 10 lat, a korekta w każdym z tych lat dotyczy 1/10 podatku VAT naliczonego.

W przypadku, gdy w okresie korekty, o której mowa powyżej nastąpi sprzedaż towarów lub usług podlegających korekcie, jeżeli towary te zostaną:

- opodatkowane - w celu dokonania korekty przyjmuje się, że dalsze wykorzystanie tego towaru lub usługi jest związane z czynnościami opodatkowanymi;
- zwolnione od podatku lub nie podlegały opodatkowaniu - w celu dokonania korekty przyjmuje się, że dalsze wykorzystanie tego towaru lub usługi jest związane wyłącznie z czynnościami zwolnionymi od podatku lub niepodlegającymi opodatkowaniu.

W takim przypadku korekta powinna być dokonana jednorazowo w odniesieniu do całego pozostałego okresu korekty. Korekty dokonuje się w deklaracji podatkowej za okres rozliczeniowy, w którym nastąpiła sprzedaż.

10 Ograniczenia w odliczaniu podatku naliczonego

10.1 Usługi noclegowe i gastronomiczne

Podatnik nie ma prawa do odliczenia podatku naliczonego w odniesieniu do nabywanych usług noclegowych i gastronomicznych (z wyjątkiem nabycia gotowych posiłków przeznaczonych dla pasażerów przez podatników świadczących usługi przewozu osób).

Catering – co podkreślają organy podatkowe w wydawanych interpretacjach – stanowi usługę odrębną od gastronomicznej i nie stosuje się wobec niej ograniczeń w odliczaniu VAT.

Różnica pomiędzy tymi usługami polega na tym, że usługa gastronomiczna świadczona jest w restauracji (tj. w pomieszczeniu będącym w posiadaniu podmiotu realizującego usługę),

podczas gdy catering to dostarczenie zamówionej gotowej potrawy do lokalizacji wskazanej przez zlecającego.

10.2 Faktury wystawione przez podmiot nieistniejący

Nie uprawniają nabywcy do odliczenia podatku naliczonego m.in. faktury VAT, faktury korygujące, dokumenty celne oraz duplikaty faktur wystawione przez podmiot nieistniejący.

Pojęcie podmiotu nieistniejącego zdefiniowane zostało m.in. przez NSA, który w wyroku z dnia 11 marca 2005 r., sygn. akt FSK 1741/04 uznał iż jest nim podmiot stwarzający formalne pozory istnienia, który jednak w rzeczywistości nie uczestniczy w obrocie prawnym. Za podmiot fikcyjny w obrocie należy uznać nie tylko podmiot faktycznie nieistniejący, lecz także podmiot formalnie zarejestrowany w oparciu o nieprawdziwe lub nieścisłe i nieaktualne dane, który nie składa właściwych deklaracji podatkowych i nie wykazuje podatku należnego wynikającego z wystawionych faktur, a w konsekwencji nie płaci tego podatku.

10.3 Faktury dokumentujące transakcje niezgodne ze stanem faktycznym

Wyłączenie odliczenia podatku naliczonego dotyczy sytuacji w których wystawione faktury, faktury korygujące lub dokumenty celne:

- a) stwierdzają czynności, które nie zostały dokonane - w części dotyczącej tych czynności,
- b) podają kwoty niezgodne z rzeczywistością - w części dotyczącej tych pozycji, dla których podane zostały kwoty niezgodne z rzeczywistością,
- c) potwierdzają czynności, do których mają zastosowanie przepisy art. 58 i 83 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. nr 16, poz. 93 ze zm.) - w części dotyczącej tych czynności

10.4 Transakcja udokumentowana fakturą nie podlega opodatkowaniu albo jest zwolniona z podatku

W tej sytuacji nabywca nie ma prawa do odliczenia VAT wykazanego na fakturze. Brak jest również prawa do odliczenia w przypadku gdy wystawiono faktury, w których została wykazana kwota podatku w stosunku do czynności opodatkowanych, dla których nie wykazuje się kwoty podatku na fakturze - w części dotyczącej tych czynności (dotyczy transakcji opodatkowanych na zasadzie odwrotnego obciążenia).

10.5 Ograniczone prawo do odliczenia VAT przy nabyciu pojazdów samochodowych

Samochody osobowe

Podatnik który wykorzystuje samochód osobowy do celów mieszanych, ma prawo odliczyć 50% VAT od jego zakupu i pozostałych wydatków eksploatacyjnych, w tym od zakupu paliwa. Takie odliczenie przysługuje wówczas, gdy samochód jest wykorzystywany w tzw. działalności mieszanej, a zatem zarówno dla celów działalności gospodarczej, jak i celów

prywatnych (przepis nie dotyczy sytuacji, w której pojazd jest wykorzystywany również na cele inne niż działalność gospodarcza, por. niżej).

Podatnicy mogą odliczać 100% podatku VAT naliczonego od zakupu i użytkowania samochodów osobowych, a także od zakupu paliwa do nich tylko wówczas, gdy dany samochód jest przeznaczony wyłącznie do użytku działalności gospodarczej. Pełne odliczenie VAT od zakupu samochodu osobowego oraz jego wydatków eksploatacyjnych jest możliwe tylko wówczas, gdy użytkowanie pojazdu wyklucza użycie go do celów prywatnych. Dla takiego samochodu podatnik musi prowadzić szczegółową ewidencję przebiegu pojazdu. Ma także obowiązek złożyć naczelnikowi urzędu skarbowego informację o wykorzystywaniu samochodu wyłącznie do celów firmowych, w terminie do 7 dni od dnia, w którym poniesie pierwszy wydatek związany z tym pojazdem (na formularzu VAT-26).

Niemniej, w przypadku Gminy pojazdy samochodowe mogą być wykorzystywane zarówno do celów działalności gospodarczej jak i- przede wszystkim- na cele związane z działalnością w charakterze organu władzy publicznej. Ustawa o VAT wprowadza w tym przypadku obowiązek uwzględnienia kwoty podatku naliczonego wg. przewspółczynnika (por. punkt 9.5 dot. towarów i usług wykorzystywanych zarówno do celów wykonywanej przez podatnika działalności gospodarczej, jak i do celów innych niż działalność gospodarcza).

Pojazdy konstrukcyjnie przystosowane do działalności gospodarczej

W ustawie o VAT wyróżnia się także pojazdy konstrukcyjnie przystosowane do działalności – będą to m.in. samochody ciężarowe, w przypadku których nie ma znaczenia ich użycie do celów prywatnych. Do tej grupy należą wymienione w art. 86a ust. 9 ustawy o VAT:

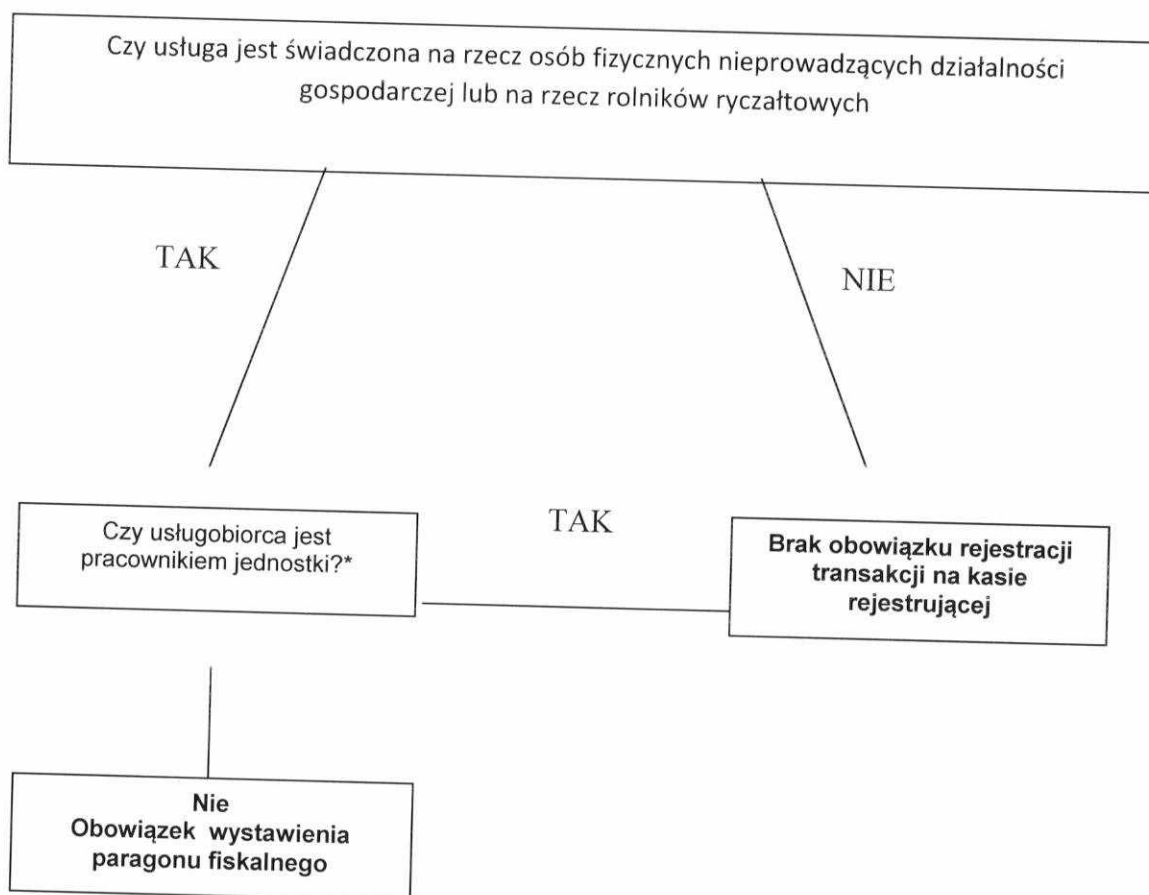
- a) pojazdy samochodowe, inne niż samochody osobowe, mające jeden rząd siedzeń, który oddzielony jest od części przeznaczonej do przewozu ładunków ścianą lub trwałą przegrodą:
  - o klasyfikowane na podstawie przepisów o ruchu drogowym do podrodzaju: wielozadaniowy, van lub
  - o z otwartą częścią przeznaczoną do przewozu ładunków,
- b) pojazdy samochodowe, inne niż samochody osobowe, które posiadają kabinę kierowcy z jednym rzędem siedzeń i nadwozie przeznaczone do przewozu ładunków jako konstrukcyjnie oddzielne elementy pojazdu,
- c) pojazdy specjalne, które spełniają również warunki zawarte w odrębnych przepisach, określone dla następujących przeznaczeń:
  - o agregat elektryczny/spawalniczy,
  - o do prac wiertniczych,
  - o koparka, koparko-spycharka,
  - o ładowarka,
  - o podnośnik do prac konserwacyjno-montażowych,
  - o żuraw samochodowy

- o jeżeli z dokumentów wydanych zgodnie z przepisami o ruchu drogowym wynika, że dany pojazd jest pojazdem specjalnym.

Dla pojazdów konstrukcyjnie przystosowanych do działalności nie trzeba prowadzić ewidencji przebiegu dla celów VAT, a także zgłaszać ich do urzędu skarbowego na VAT-26. Odliczenie 100% VAT od zakupu tych pojazdów i ich wydatków eksploatacyjnych jest możliwe, jeśli wymienione pojazdy posiadają odpowiednią dokumentację, stwierdzoną na podstawie dodatkowego badania technicznego przeprowadzonego przez okręgową stację kontroli pojazdów, potwierdzonego zaświadczeniem wydanym przez tę stację oraz dowodu rejestracyjnego pojazdu zawierającego odpowiednią adnotację. Natomiast dla pojazdów specjalnych ustalenia tego dokonuje się na podstawie dokumentów wydanych zgodnie z przepisami o ruchu drogowym (art. 86a ust.10 ustawy o VAT).

11 Kasy fiskalne

Poniższy schemat obrazuje etapy weryfikacji obowiązku rejestracji transakcji na kasie rejestrującej.

*Dostawa towarów i świadczenie usług przez podatnika na rzecz jego pracowników oraz przez spółdzielnie mieszkaniowe na rzecz członków lub innych osób, którym przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu lub które są właścicielami lokali położonych w budynkach administrowanych przez spółdzielnie mieszkaniowe, jak również przez wspólnoty

mieszkańciami na rzecz właścicieli lokali podlega zwolnieniu z obowiązku ewidencjonowania na kasie rejestrującej.

Należy wskazać, że we wszystkich przypadkach, w których transakcja podlega obowiązkowi rejestracji na kasie rejestrującej rekomendowane jest przyjmowanie wpłat za usługi/towary na rachunek bankowy Gminy.

Dostawa towarów w systemie wysyłkowym (pocztą lub przesyłkami kurierskimi), jeżeli dostawca towaru otrzyma w całości zapłatę za wykonaną czynność za pośrednictwem poczty, banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej (odpowiednio na rachunek bankowy podatnika lub na rachunek podatnika w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, której jest członkiem), a z ewidencji i dowodów dokumentujących zapłatę jednoznacznie wynika, jakiej konkretnie czynności dotyczyła i na czyją rzecz została dokonana (dane nabywcy, w tym jego adres) podlega zwolnieniu z obowiązku ewidencjonowania na kasie rejestrującej.(pkt. 37 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4.11.2014 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących).

Szczegółowe informacje w zakresie obowiązku ewidencjonowania na kasie rejestrującej poszczególnych transakcji Gminy zawiera tabela nr 1 do Instrukcji.

12 Ewidencja VAT w Gminie i jej jednostkach organizacyjnych

Od momentu wdrożenia skonsolidowanych rozliczeń z tytułu podatku VAT Gmina wraz ze wszystkimi jednostkami organizacyjnymi obowiązane będzie przygotowywać zbiorcze rejestry VAT oraz zbiorcze deklaracje (gdzie podatnikiem będzie wyłącznie Gmina). Jednostki organizacyjne Gminy będą zobowiązane do:

1. prowadzenia częściowych rejestrów VAT, w których ujmowane będą transakcje sprzedażowe i zakupowe dokonywane przez jednostki;
2. sporządzania częściowych deklaracji VAT na podstawie danych wynikających z rejestrów częściowych.

Do podstawowych ewidencji, które prowadzą podatnicy VAT należą:

- ewidencja sprzedaży,
- ewidencja zakupu,
- ewidencja sprzedaży na rzecz osób fizycznych za pomocą kas rejestrujących.

Przepisy o VAT nie określają formy prowadzenia ewidencji. Ważne jest by zawierała wszystkie elementy wymienione w art. 109 ust. 3 Ustawy o VAT. W myśl tego przepisu ewidencja powinna zawierać następujące informacje:

- kwoty podatku naliczonego związane z czynnościami, w stosunku do których przysługuje podatnikowi prawo do obniżenia kwoty podatku należnego oraz kwoty, w stosunku do których prawo do obniżenia podatku należnego nie przysługuje,
- dane niezbędne do prawidłowego określenia przedmiotu i podstawy opodatkowania,
- kwoty podatku naliczonego obniżające kwotę podatku należnego,

- kwotę podatku należnego,
- kwotę podatku podlegającego wpłacie do urzędu skarbowego lub zwrotowi z tego urzędu,
- inne dane służące do prawidłowego sporządzenia deklaracji.

Ujęcie w ewidencji powinno nastąpić z uwzględnieniem momentu powstania obowiązku podatkowego dla danej czynności. Szczegółowe informacje w tym zakresie zawiera tabela nr 1 do instrukcji.

Wzorcowe rejestry sprzedaży i zakupu stanowią załącznik nr 5 i nr 6 niniejszego zarządzenia.

WÓJT

mgr inż. Grzegorz Falba

Lp	Rodzaj czynności: dostawa towarów / świadczenie usług	Sposób ustalania podstawy opodatkowania	Obowiązek podatkowy	Stawka podstawowa 23%	Podstawa prawna do zastosowania podstawowej stawki	Stawki obniżone	Podstawa prawna do zastosowania stawek obniżonych	Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia z opodatkowania	Termin wystawienia faktury	Komentarz	Słowniczek
1	Dostawa nieruchomości niezabudowanych - tereny budowlane	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy otrzymał lub ma otrzymać z tytułu dostawy.	Z chwilą otrzymania zapłaty za dokonywaną sprzedaż, nie później jednak niż z chwilą wydania tej nieruchomości nabywcy. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	23%	Art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Brak	Brak	Brak	Nie wcześniej niż 30. dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.	A) Transakcja podlega opodatkowaniu wg. stawki 23% w przypadku gdy dla sprzedawanej działki ewidencyjnej został uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego lub została wydana decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, a grunt podlegający sprzedaży jest przeznaczony pod zabudowę. B) Jeżeli sprzedaż nieruchomości niezabudowanej dokonywana jest w drodze przetargu, a warunkiem uczestnictwa w nim jest wniesienie wadium, obowiązek podatkowy w odniesieniu do kwoty wadium powstaje z chwilą wyłonienia oferenta, który wygrał przetarg. Brak obowiązku rejestracji na kasie rejestrującej: dostawa nieruchomości podlega zwolnieniu z obowiązku ewidencjonowania (poz. 36 załącznika do Rozporządzenia z 4.11.2014r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących)	tereny budowlane - rozumie się przez to grunty przeznaczone pod zabudowę zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku takiego planu - zgodnie z decyzją o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, o których mowa w przepisach o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
2	Dostawa terenów niezabudowanych innych niż tereny budowlane	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy otrzymał lub ma otrzymać z tytułu dostawy.	Z chwilą otrzymania zapłaty za dokonywaną sprzedaż, nie później jednak niż z chwilą wydania tej nieruchomości nabywcy. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	Brak	Brak	Brak	Brak	Art. 43 ust 1 pkt 9 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Nie wcześniej niż 30. dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.	A) Jeżeli przedmiotem transakcji sprzedaży jest nieruchomość złożona z kilku działek ewidencyjnych, odrębnej kwalifikacji podatkowej podlega każda działka ewidencyjna. B) Transakcja podlega zwolnieniu w dwóch przypadkach: - w przypadku gdy dla sprzedawanej działki ewidencyjnej nie został uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, a także nie została wydana decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu; - w przypadku gdy dla sprzedawanej działki ewidencyjnej został uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, a grunt podlegający sprzedaży nie jest przeznaczony pod zabudowę - tereny rolne, leśne, itp. C) Jeżeli sprzedaż nieruchomości niezabudowanej dokonywana jest w drodze przetargu, a warunkiem uczestnictwa w nim jest wniesienie wadium, obowiązek podatkowy w odniesieniu do kwoty wadium powstaje z chwilą wyłonienia oferenta, który wygrał przetarg. Zwolnienie z obowiązku ewidencjonowania na kasie rejestrującej por. pkt 1 powyżej).	pierwsze zasiedlenie - rozumie się przez to oddanie do użytkowania, w wykonaniu czynności podlegających opodatkowaniu, pierwszemu nabywcy lub użytkownikowi budynków, budowli lub ich części, po ich wybudowaniu lub ulepszeniu, jeżeli wydatki poniesione na ulepszenie, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym, stanowiły co najmniej 30% wartości początkowej
3	Dostawa budynków, budowli lub ich części	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy otrzymał lub ma otrzymać z tytułu dostawy.	Z chwilą otrzymania zapłaty za dokonywaną sprzedaż, nie później jednak niż z chwilą wydania tej nieruchomości nabywcy. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	Sprzedaż budynków jednorodzinnych, których powierzchnia użytkowa przekracza 300 m ²	Art. 41 ust 1 i ust. 12 b ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Sprzedaż budynków jednorodzinnych, których powierzchnia użytkowa nie przekracza 300 m ²	art. 41 ust 2 i ust. 12 b i 12 c ustawy o VAT	Art. 43 ust 1 pkt 10 i 10a ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Nie wcześniej niż 30. dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.	A) Jeżeli przedmiotem sprzedaży jest nieruchomość zabudowana złożona z kilku (kilkunastu) działek ewidencyjnych, odrębnej kwalifikacji podatkowej podlega każda działka ewidencyjna. B) Jeżeli na jednej działce ewidencyjnej znajduje się kilka obiektów stanowiących budynek lub budowle kwalifikacji podatkowej dokonuje się odrębnie dla każdego z tych obiektów. C) W przypadku gdy obiekty znajdujące się na nieruchomości stanowią budynek, budowlę lub ich część w pierwszej kolejności należy zbadać czy w odniesieniu do tych obiektów nastąpiło pierwsze zasiedlenie (patrz kolumna M - słowniczek). D) Jeżeli w odniesieniu do obiektów znajdujących się na nieruchomości nastąpiło pierwsze zasiedlenie, a dodatkowo od pierwszego zasiedlenia upłynął okres co najmniej dwóch lat, taka sprzedaż może korzystać ze zwolnienia z opodatkowania (podstawa prawna do zastosowania zwolnienia to art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy o VAT). E) Istnieje możliwość rezygnacji ze zwolnienia, o którym mowa w art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy o VAT i dokonania opodatkowania takiej czynności. Warunkami koniecznymi dla rezygnacji ze zwolnienia z opodatkowania jest łączne spełnienie następujących warunków: • obie strony transakcji (sprzedawca i nabywca) są czynnymi podatnikami podatku VAT, • obie strony złożyły właściwemu dla nabywcy naczelnikowi urzędu skarbowego, zgodnie oświadczenie o rezygnacji ze zwolnienia z opodatkowania i wyborze opcji opodatkowania sprzedaży nieruchomości zabudowanej, • oświadczenie to należy złożyć przed dniem dokonania dostawy nieruchomości zabudowanej. F) W przypadku gdy w odniesieniu do obiektów znajdujących się na sprzedawanej nieruchomości nie nastąpiło pierwsze zasiedlenie lub od pierwszego zasiedlenia nie upłynął okres co najmniej dwóch lat, transakcja taka może zostać zwolniona z opodatkowania jeżeli: • sprzedawcy przy nabyciu w stosunku do tych obiektów nie przysługiwało prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego oraz; • sprzedawca nie ponosił wydatków na ulepszenie tych obiektów przekraczających kwoty 30% wartości początkowej w stosunku do których przysługiwałoby mu prawo do odliczenia podatku naliczonego, warunkiem tego nie stosuje się jeżeli od dnia poniesienia takich wydatków ulepszony obiekt wykorzystywany był do czynności opodatkowanych przez co najmniej 5 lat. Podstawa prawna do zastosowania ww. zwolnienia to art. 43 ust. 1 pkt 10a ustawy o VAT.	Budownictwo objęte społecznym programem mieszkaniowym: rozumie się przez to obiekty budownictwa mieszkaniowego lub ich części, z wyłączeniem lokali użytkowych, oraz lokale mieszkalne w budynkach niemieszkalnych sklasyfikowanych w Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych w klasie 12, a także obiekty sklasyfikowane w Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych w klasie ex 1264 - wyłącznie budynki instytucji ochrony zdrowia świadczących usługi zakwaterowania z opieką lekarską i pielęgnarską, zwłaszcza dla ludzi starszych i niepełnosprawnych, z wyłączeniem a) budynków mieszkalnych jednorodzinnych, których powierzchnia użytkowa przekracza 300 m ² ; b) lokali mieszkalnych, których powierzchnia użytkowa przekracza 150 m ² .

l.p.	Rodzaj czynności/dostawa towarów /świadczenie usług	Sposób ustalenia podstawy opodatkowania	Obowiązek podatkowy	Stawka podstawowa 23%	Podstawa prawna do zastosowania stawki	Stawki obniżone	Podstawa prawna do zastosowania stawek obniżonych	Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia z opodatkowania	Termin wystawienia faktury	Komentarz	Słowniczek
4	Dostawa lokali mieszkalnych	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy otrzymał lub ma otrzymać z tytułu dostawy.	Z chwilą otrzymania zapłaty za dokonywaną sprzedaż, nie później jednak niż z chwilą wydania lokalu nabywcy. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	Dostawa lokali o powierzchni użytkowej powyżej 150 m ²	art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Dostawa lokali o pow. użytkowej do 150 m ²	art. 41 ust 2 i 12 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Art. 43 ust 1 pkt 10 i 10a ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Nie wcześniej niż 30. dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.	A) W przypadku gdy obiekty znajdujące się na nieruchomości stanowią budynek, budowę lub ich część w pierwszej kolejności należy zbadać czy w odniesieniu do tych obiektów nastąpiło pierwsze zasiedlenie (patrz kolumna M - słowniczek). B) Jeżeli w odniesieniu do obiektów znajdujących się na nieruchomości nastąpiło pierwsze zasiedlenie, a dodatkowo od pierwszego zasiedlenia upłynął okres co najmniej dwóch lat, taka sprzedaż może korzystać ze zwolnienia z opodatkowania (podstawa prawna do zastosowania zwolnienia to art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy o VAT). C) Istnieje możliwość rezygnacji ze zwolnienia, o którym mowa w art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy o VAT i dokonania opodatkowania takiej czynności. Warunkami koniecznymi dla rezygnacji ze zwolnienia z opodatkowania jest łączne spełnienie następujących warunków: - obie strony transakcji (sprzedawca i nabywca) są czynnymi podatnikami podatku VAT, - obie strony złożą właściciemu dla nabywcy naczelnikowi urzędu skarbowego, zgodnie oświadczenie o rezygnacji ze zwolnienia z opodatkowania i wyborze opcji opodatkowania sprzedanej nieruchomości zabudowanej, - oświadczenie to należy złożyć przed dniem dokonania dostawy nieruchomości zabudowanej. D) W przypadku gdy w odniesieniu do obiektów znajdujących się na sprzedawanej nieruchomości nie nastąpiło pierwsze zasiedlenie lub od pierwszego zasiedlenia nie upłynął okres co najmniej dwóch lat, transakcja taka może zostać zwolniona z opodatkowania jeżeli: - sprzedawcy przy nabyciu w stosunku do tych obiektów nie przysługiwało prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego oraz; - sprzedawca nie ponosił wydatków na ulepszenie tych obiektów przekraczających kwoty 30% wartości początkowej w stosunku do których przysługiwało mu prawo do odliczenia podatku naliczonego, warunku tego nie stosuje się jeżeli od dnia poniesienia takich wydatków ulepszonego obiekt wykorzystywany był do czynności opodatkowanych przez co najmniej 5 lat. Zwolnienie z obowiązku ewidencjonowania na księgę rejestrującą por. pkt 1 powyżej. Podstawa prawna do zastosowania sw. zwolnienia to art. 43 ust. 1 pkt 10a ustawy o VAT.	
5	Dostawa lokali użytkowych	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy otrzymał lub ma otrzymać z tytułu dostawy.	Z chwilą otrzymania zapłaty za dokonywaną sprzedaż, nie później jednak niż z chwilą wydania lokalu nabywcy. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	23%	art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Brak	Brak	Art. 43 ust 1 pkt 10 i 10a ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Nie wcześniej niż 30. dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.	Ustalenie zasad opodatkowania dostawy- por. komentarz w kolumnie dostawa budynków, budowli lub ich części	
6	Przejęcie własności w zamian za odškodowanie (wywłaszczenie gruntów)	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy otrzymał lub ma otrzymać z tego tytułu	Z chwilą otrzymania zapłaty nie później jednak niż z chwilą wywłaszczenia. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	23%	Art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Brak	Brak	Art. 43 ust 1 pkt 10 i 10a ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Nie wcześniej niż 30. dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.	Ustalenie zasad opodatkowania dostawy- por. komentarz w kolumnie dostawa budynków, budowli lub ich części	
7	Ustanowienie prawa użytkownika wieczystego gruntu od 1 maja 2004r.	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy otrzymał lub ma otrzymać z tego tytułu	W stosunku do pierwszej opłaty wnoszonej przed ustanowieniem tego prawa, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą jej otrzymania, a w odniesieniu do opłat rocznych z upływem każdego roku, do którego odnosi się poszczególne opłaty (czyli do 31 grudnia każdego roku). Natomiast w przypadku otrzymania części lub całości zapłaty obowiązek podatkowy powstaje z chwilą jej otrzymania	22% (dot. użyt. wieczystego gruntu ustanowionego od 01.05.2004r. do 31.12.2010r. oraz opłat wnoszonych dot. w/w okresu ustanowienia, 23% dot. użyt. wieczystego gruntu ustanowionego od 01.01.2011r. do 31.12.2016r. oraz opłat wnoszonych dot. w/w okresu ustanowienia - grunty budowlane)	Art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Brak	Brak	Art. 43 ust 1 pkt 9 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (Dz. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.). Grunty inne niż budowlane	Nie wcześniej niż 30. dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.	Odnosnie zasad ustalania opodatkowania gruntów będących przedmiotem transakcji por. komentarze w kolumnach dostawa nieruchomości niezabudowanych - tereny budowlane, dostawa terenów niezabudowanych innych niż tereny budowlane	
8	Dostawa wydawnictw (książki, publikacje)	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy otrzymał lub ma otrzymać z tytułu dostawy.	Z chwilą wystawienia faktury, jeśli faktura nie została wystawiona lub została wystawiona z opóźnieniem, z momentem upływu terminu wystawienia faktury, a w przypadku gdy nie określono takiego terminu- z chwilą upływu terminu płatności. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	Brak	Brak	5%	Art. 41 ust 2a ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Brak	60 dnia od dnia wydania. Gdy umowa przewiduje rozliczenie zwrotów wydawnictw, faktury wystawia się nie później niż 120. dnia od pierwszego dnia wydania i nie wcześniej niż 30. dnia przed wydaniem książek. W przypadku faktur zaliczkowych, nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym otrzymano zaliczkę, i nie wcześniej niż 30. dnia przed jej otrzymaniem		
9	Dostawa majątku ruchomego (płyty chodnikowe, gruz, meble, maszyny i urządzenia)	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy otrzymał lub ma otrzymać z tytułu dostawy.	Z chwilą otrzymania zapłaty za dokonywaną sprzedaż, nie później jednak niż z chwilą wydania towaru nabywcy. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	23%	art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Brak	Brak	Art. 43 ust 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Nie wcześniej niż 30. dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.	Dostawa majątku ruchomego wykorzystywanego wyłącznie na cele działalności zwolnionej od podatku korzysta ze zwolnienia jeżeli z tytułu nabycia nie przysługiwało dokonującemu ich dostawy prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego. Jeżeli ww. warunki nie są spełnione zastosowanie ma stawka 23%.	dostawa towarów używanych - rozumie się przez to dostawę towarów wykorzystywanych wyłącznie na cele działalności zwolnionej od podatku, jeżeli z tytułu nabycia, importu lub wytworzenia tych towarów nie przysługiwało dokonującemu ich dostawy prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego
10	Sprzedaż pojazdów	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy otrzymał lub ma otrzymać z tytułu dostawy.	Z chwilą otrzymania zapłaty za dokonywaną sprzedaż, nie później jednak niż z chwilą wydania towaru nabywcy. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	23%	art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Brak	Brak	Art. 43 ust 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)		Dostawa pojazdów wykorzystywanych wyłącznie na cele działalności zwolnionej od podatku korzysta ze zwolnienia jeżeli z tytułu nabycia nie przysługiwało dokonującemu ich dostawy prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego. Jeżeli ww. warunki nie są spełnione zastosowanie ma stawka 23%.	pojazdy samochodowe - rozumie się przez to pojazdy samochodowe w rozumieniu przepisów o ruchu drogowym o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 tony
11	Sprzedaż kserokopii	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy otrzymał lub ma otrzymać z tytułu dostawy.	Z chwilą otrzymania zapłaty za dokonywaną sprzedaż, nie później jednak niż z chwilą wydania towaru nabywcy. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	23%	art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Brak	Brak	Brak	Nie wcześniej niż 30. dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.		

Lp.	Rodzaj czynności-dostawa towarów/świadczenie usług	Sposób ustalania podstawy opodatkowania	Obowiązek podatkowy	Stawka podstawowa 23%	Podstawa prawna do zastosowania po stawki	Stawki obniżone	Podstawa prawna do zastosowania stawek obniżonych	Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia z opodatkowania	Termin wystawienia faktury	Komentarz	Słowniczek
12	Opłata za wydawanie duplikatów świadectw legitymacji	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy towarów lub usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Z chwilą otrzymania zapłaty za dokonywaną sprzedaż, nie później niż z chwilą wydania towaru nabywcy. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	Brak	Brak	Brak	Brak	art. 43 ust. 1 pkt 26) ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Nie wcześniej niż 30. dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.	Opłaty pobierane w związku z wydaniem duplikatów świadectw i legitymacji podlegają zwolnieniu z VAT jako dostawa towarów ściśle związanych z usługami kształcenia, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt. 26) ustawy o VAT.	
13	Najem lokali użytkowych/wynajem pomieszczeń na cele użytkowe	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą wynajmujący otrzymał lub ma otrzymać z tytułu najmu.	Z chwilą wystawienia faktury, jeśli faktura nie została wystawiona lub została wystawiona z opóźnieniem, z momentem upływu terminu wystawienia faktury a w przypadku gdy nie określono takiego terminu- z chwilą upływu terminu płatności. Otrzymanie zaliczki nie powoduje powstania obowiązku podatkowego.	23%	Art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Brak	Brak	Brak	Nie później niż z chwilą upływu terminu płatności, nie wcześniej jednak niż 30. dnia przed datą upływu tego terminu. Istnieje możliwość wystawienia faktury wcześniej niż 30. dnia przed datą upływu terminu płatności z tego tytułu. Warunek skorzystania z tego uprawnienia - konieczność wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.	Wynajem pomieszczeń przez szkoły na cele użytkowe to np. wynajem na rzecz podmiotów trzecich (przedsiębiorców) sali gimnastycznej, kuchni, pomieszczeń lekcyjnych, wynajem sklepu szkolnego, wynajem powierzchni pod automat do sprzedaży napojów i przekąsek	
14	Najem hal sportowych	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą wynajmujący otrzymał lub ma otrzymać z tytułu najmu.	Z chwilą wystawienia faktury, jeśli faktura nie została wystawiona lub została wystawiona z opóźnieniem, z momentem upływu terminu wystawienia faktury a w przypadku gdy nie określono takiego terminu- z chwilą upływu terminu płatności. Otrzymanie zaliczki nie powoduje powstania obowiązku podatkowego.	8%	Art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Brak	Brak	Brak	Nie później niż z chwilą upływu terminu płatności, nie wcześniej jednak niż 30. dnia przed datą upływu tego terminu. Istnieje możliwość wystawienia faktury wcześniej niż 30. dnia przed datą upływu terminu płatności z tego tytułu. Warunek skorzystania z tego uprawnienia - konieczność wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.	Usługi związane z działalnością obiektów sportowych (PKWiU 2008: 93.11.10.0) korzystają ze stawki 8% (np. wynajem hali sportowej w celu np. organizacji sportowych gier zespołowych, zajęć fitness)- art. 41 ust. 2 ustawy o VAT w związku z poz. 179 załącznika nr 3 do ustawy.	
15	Najem sal widowiskowych	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą świadczący usługę otrzymał lub ma otrzymać z tytułu najmu.	Z chwilą wystawienia faktury, jeśli faktura nie została wystawiona lub została wystawiona z opóźnieniem, z momentem upływu terminu wystawienia faktury a w przypadku gdy nie określono takiego terminu- z chwilą upływu terminu płatności. Otrzymanie zaliczki nie powoduje powstania obowiązku podatkowego.	23%	Art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Brak	Brak	Brak	Nie później niż z chwilą upływu terminu płatności, nie wcześniej jednak niż 30. dnia przed datą upływu tego terminu. Istnieje możliwość wystawienia faktury wcześniej niż 30. dnia przed datą upływu terminu płatności z tego tytułu. Warunek skorzystania z tego uprawnienia - konieczność wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.		
16	Najem boiska	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą świadczący usługę otrzymał lub ma otrzymać z tytułu najmu.	Z chwilą wystawienia faktury, jeśli faktura nie została wystawiona lub została wystawiona z opóźnieniem, z momentem upływu terminu wystawienia faktury a w przypadku gdy nie określono takiego terminu- z chwilą upływu terminu płatności. Otrzymanie zaliczki nie powoduje powstania obowiązku podatkowego.	23%	Art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Brak	Brak	Brak	Nie później niż z chwilą upływu terminu płatności, nie wcześniej jednak niż 30. dnia przed datą upływu tego terminu. Istnieje możliwość wystawienia faktury wcześniej niż 30. dnia przed datą upływu terminu płatności z tego tytułu. Warunek skorzystania z tego uprawnienia - konieczność wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.		
17	Dzierżawa gruntu	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą świadczący usługę otrzymał lub ma otrzymać z tytułu użytkowania.	Z chwilą wystawienia faktury, jeśli faktura nie została wystawiona lub została wystawiona z opóźnieniem, z momentem upływu terminu wystawienia faktury a w przypadku gdy nie określono takiego terminu- z chwilą upływu terminu płatności. Otrzymanie zaliczki nie powoduje powstania obowiązku podatkowego.	23%	Art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Brak	Brak	§ 3 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20.12.2013 r. w sprawie zwolnień od podatku od towarów i usług oraz warunków stosowania tych zwolnień	Nie później niż z chwilą upływu terminu płatności, nie wcześniej jednak niż 30. dnia przed datą upływu tego terminu. Istnieje możliwość wystawienia faktury wcześniej niż 30. dnia przed datą upływu terminu płatności z tego tytułu. Warunek skorzystania z tego uprawnienia - konieczność wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.	Usługa dzierżawy gruntu przeznaczonego na cele rolnicze korzysta ze zwolnienia z opodatkowania na podstawie § 3 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20.12.2013 r. w sprawie zwolnień od podatku od towarów i usług oraz warunków stosowania tych zwolnień. Pojęcie "celów rolniczych" nie jest jednolicie interpretowane przez organy podatkowe: niektóre z nich twierdzą, iż wystarczające jest samo przeznaczenie gruntu na cele rolnicze wynikające z umowy dzierżawy. Zdarzają się jednak interpretacje, w których zastosowanie zwolnienia uzależnia się od statusu użytkownika, którym - w ocenie tych organów podatkowych- powinien być rolnik ryczałtowy. W odniesieniu do dzierżawy gruntów brak jest obowiązku rejestracji transakcji na kasie rejestrującej (poz. 39 Rozporządzenia ws.zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących).	
18	Najem nieruchomości na cele mieszkalne	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą świadczący usługę otrzymał lub ma otrzymać z tytułu użytkowania.	Z chwilą wystawienia faktury, jeśli faktura nie została wystawiona lub została wystawiona z opóźnieniem, z momentem upływu terminu wystawienia faktury a w przypadku gdy nie określono takiego terminu- z chwilą upływu terminu płatności. Otrzymanie zaliczki nie powoduje powstania obowiązku podatkowego.	Brak	Brak	Brak	Brak	art. 43 ust. 1 pkt 36) ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Nie później niż z chwilą upływu terminu płatności, nie wcześniej jednak niż 30. dnia przed datą upływu tego terminu. Istnieje możliwość wystawienia faktury wcześniej niż 30. dnia przed datą upływu terminu płatności z tego tytułu. Warunek skorzystania z tego uprawnienia - konieczność wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.	Zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt. 36) ustawy o VAT zwolnione są usługi w zakresie wynajmowania lub wydzierżawiania nieruchomości o charakterze mieszkalnym lub części nieruchomości, na własny rachunek, wyłącznie na cele mieszkalne. W odniesieniu do sprzedaży zwolnionej VAT nie ma obowiązku wystawiania faktury. Brak obowiązku rejestracji transakcji na kasie rejestrującej dotyczy usług wynajmu i zarządzania nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi (ex.68.20.1)	

Lp.	Rodzaj czynności/dostawa towarów /świadczenie usług	Opis ustanowa podstawy opodatkowania	Obowiązek podatkowy	Stawka podstawowa 23%	Podstawa prawna do zastosowania podstawowej stawki	Stawki obniżone	Podstawa prawna do zastosowania stawek obniżonych	Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia z opodatkowania	Termin wystawienia faktury	Komentarz	Słowniczek
19	Rośliny medów (dostawa wody, odprowadzanie ścieków, energia elektryczna, ciepła) przy wynajmie na cele mieszkalne i użytkowe	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą świadczący usługę otrzymał lub ma otrzymać z tytułu użytkowania...	Z chwilą wystawienia faktury, jeśli faktura nie została wystawiona lub została wystawiona z opóźnieniem, z momentem upływu terminu wystawienia faktury a w przypadku gdy nie określono takiego terminu - z chwilą upływu terminu płatności. Otrzymanie zaliczki nie powoduje powstania obowiązku podatkowego.	23%	Art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.) - energia elektryczna, ciepła	8%	art. 41 ust. 2 ustawy o VAT- usługi dostarczania wody, odprowadzania ścieków	Brak	Brak	Należy w szczególności określić, czy świadczenia są traktowane na potrzeby VAT jako dwa odrębne świadczenia (tj. wynajem oraz refaktura mediów) czy też jedno kompleksowe świadczenie polegające na świadczeniu usługi wynajmu komunalnych lokali mieszkalnych/ wynajmu lokali użytkowych. Zgodnie z aktualną linią orzecznictwa (wyrok TSUE w sprawie C-42/14 Wojcikowa Agencja Mieszkaniowa) w sytuacji gdy mamy do czynienia z mediami takimi jak: dostawa wody, energii elektrycznej, energii cieplnej czy gazu, to co do zasady uznajemy je za usługi odrębne od usługi najmu w sytuacji gdy najemca ma możliwość wyboru ilości zużycia mediów. Bazując na ww. orzeczeniu TSUE organy podatkowe przyjmują obecnie, że usługi dostarczania wody i odprowadzania ścieków powinny być fakturowane odrębnie od usługi najmu wg właściwych stawek (8%) gdyż w sytuacji rozliczenia tychże mediów (czy to na podstawie liczników czy na podstawie kryterium powierzchniowego lub osób mieszkających w lokalu) to najemca decyduje o ilości zużytych mediów. (Dyrektor Izby Skarbowej w Katowicach w interpretacji z 23.11.2015, IBPPI/4512-675/15/DK). Refaktury energii elektrycznej należy dokonywać na analogicznych zasadach z zastosowaniem stawki 23%. Brak obowiązku rejestracji transakcji refaktury mediów na kasie rejestrującej (poz. 35-37 Rozporządzenia ws. zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących).	
20	Shybniczość gruntowa (spełniająca definicję odpłatnego świadczenia usług)	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą świadczący usługę otrzymał lub ma otrzymać z tego tytułu	Z chwilą wystawienia faktury, jeśli faktura nie została wystawiona lub została wystawiona z opóźnieniem, z momentem upływu terminu wystawienia faktury a w przypadku gdy nie określono takiego terminu - z chwilą upływu terminu płatności. Otrzymanie zaliczki nie powoduje powstania obowiązku podatkowego.	23%	Art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Brak	Brak	Brak	Nie później niż z chwilą upływu terminu płatności, nie wcześniej jednak niż 30 dnia przed datą upływu tego terminu. Istnieje możliwość wystawienia faktury wcześniej niż 30. dnia przed datą upływu terminu płatności z tego tytułu. Warunek skorzystania z tego uprawnienia - konieczność wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.		
21	Krótkoterminowe udostępnienie terenu (spełniająca definicję odpłatnego świadczenia usług)	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą świadczący usługę otrzymał lub ma otrzymać z tego tytułu	Z chwilą wystawienia faktury, jeśli faktura nie została wystawiona lub została wystawiona z opóźnieniem, z momentem upływu terminu wystawienia faktury a w przypadku gdy nie określono takiego terminu - z chwilą upływu terminu płatności. Otrzymanie zaliczki nie powoduje powstania obowiązku podatkowego.	23%	Art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Brak	Brak	Brak	Nie później niż z chwilą upływu terminu płatności, nie wcześniej jednak niż 30 dnia przed datą upływu tego terminu. Istnieje możliwość wystawienia faktury wcześniej niż 30. dnia przed datą upływu terminu płatności z tego tytułu. Warunek skorzystania z tego uprawnienia - konieczność wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.		
22	Investycje liniowe (spełniająca definicję odpłatnego świadczenia usług)	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą świadczący usługę otrzymał lub ma otrzymać z tego tytułu	Z chwilą wystawienia faktury, jeśli faktura nie została wystawiona lub została wystawiona z opóźnieniem, z momentem upływu terminu wystawienia faktury a w przypadku gdy nie określono takiego terminu - z chwilą upływu terminu płatności. Otrzymanie zaliczki nie powoduje powstania obowiązku podatkowego.	23%	Art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Brak	Brak	Brak	Nie później niż z chwilą upływu terminu płatności, nie wcześniej jednak niż 30 dnia przed datą upływu tego terminu. Istnieje możliwość wystawienia faktury wcześniej niż 30. dnia przed datą upływu terminu płatności z tego tytułu. Warunek skorzystania z tego uprawnienia - konieczność wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.		
23	Najem parkingu	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą wynajmujący otrzymał lub ma otrzymać z tytułu najmu.	Z chwilą wystawienia faktury, jeśli faktura nie została wystawiona lub została wystawiona z opóźnieniem, z momentem upływu terminu wystawienia faktury a w przypadku gdy nie określono takiego terminu - z chwilą upływu terminu płatności. Otrzymanie zaliczki nie powoduje powstania obowiązku podatkowego.	23%	art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Brak	Brak	Brak	Nie później niż z chwilą upływu terminu płatności, nie wcześniej jednak niż 30 dnia przed datą upływu tego terminu. Istnieje możliwość wystawienia faktury wcześniej niż 30. dnia przed datą upływu terminu płatności z tego tytułu. Warunek skorzystania z tego uprawnienia - konieczność wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.		
24	Dostawa przylączy	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy otrzymał lub ma otrzymać z tytułu dostawy.	Z chwilą dokonania dostawy. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	23%	Art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Brak	Brak	Brak	Nie wcześniej niż 30. dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.		
25	Bezumowne korzystanie z nieruchomości (spełniająca definicję odpłatnego świadczenia usług)	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą świadczący usługę otrzymał lub ma otrzymać z tego tytułu	Z chwilą wystawienia faktury, nie później jednak niż z upływem terminu płatności określonego w piśmie wyzywającym do uregulowania należności z tego tytułu. Otrzymanie zaliczki nie powoduje powstania obowiązku podatkowego.	23%	Art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Brak	Brak	Art. 43 ust 1 pkt 36 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Najpóźniej z chwilą upływu terminu płatności określonego w piśmie wyzywającym do uregulowania należności z tego tytułu, nie wcześniej niż 30. dnia przed datą upływu tego terminu.	Zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt. 36 ustawy o VAT zwolnione są usługi w zakresie wynajmowania lub wydzierżawiania nieruchomości o charakterze mieszkaniowym lub części nieruchomości, na własny rachunek, wyłącznie na cele mieszkaniowe. W odniesieniu do sprzedaży zwolnione VAT nie ma obowiązku wystawiania faktury. Brak obowiązku rejestracji transakcji na kasie rejestrującej dotyczy usług wynajmu i zarządzania nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi (ex.68.20.1)	

Lp.	Rodzaj czynności/dostawa towarów / świadczenie usług	Sposób ustalania podstawy opodatkowania	Obowiązek podatkowy	Stawka podstawowa 23%	Podstawa prawna do zastosowania i staw	Stawki obniżone	Podstawa prawna do zastosowania stawek obniżonych	Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia z opodatkowania	Termin wystawienia faktury	Komentarz	Słowniczek
26	Dostawa biletów wstępu	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy otrzymał lub ma otrzymać z tytułu dostawy	Z chwilą dokonania zapłaty za dokonaną sprzedaż, nie później jednak niż z chwilą wykonania usługi. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	23%	Art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	8%	Art. 41 ust 2 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Brak	Nie wcześniej niż 30. dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.	Stawką 8% w trybie wstępu są usługi związane z działalnością obiektów sportowych, usługi kulturalne lub rozrywkowe, wyłącznie w zakresie usług wstępu na widowiska artystyczne, włączając przedstawienia cyrkowe oraz do obiektów kulturalnych; usługi związane z rozrywką i rekreacją, wyłącznie w zakresie wstępu do weselnych miasteczek, parków rozrywkowych, na dyskoteki, sale taneczne, usługi bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostałe usługi w zakresie kultury; usługi wstępu na imprezy sportowe. Jeżeli JST świadczy usługę wstępu inną niż wymienioną wyżej zajęć sportowych i rekreacyjnych (PKW iU 85.51.10.0) podlegają obowiązkowi rejestracji na kasie fiskalnej.	
27	Usługi związane z działalnością obiektów sportowych	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy otrzymał lub ma otrzymać z tytułu dostawy	Z chwilą dokonania zapłaty za dokonaną sprzedaż, nie później jednak niż z chwilą wykonania usługi. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	Brak	Brak	8%	Art. 41 ust 2 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Brak	Nie wcześniej niż 30. dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.	Opłatny komercyjny wynajem hali sportowej przez gminę, zarówno na rzecz osób fizycznych jak i firm w celu np. organizacji sportowych gier zespołowych, zajęć fitness opodatkowany jest, co do zasady, stawką 8% (art 41 ust. 2 w związku z poz. 179 załącznika nr 3 do ustawy, dotyczącej PKW iU ex.93.11.0.0). Przepisy ustawy o VAT odwołują się przy ustalaniu preferencyjnych stawek do grupowań Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług. Warto więc w celu bezpiecznego stosowania obniżonych stawek uzyskać wcześniej odpowiednią opinię statystyczną	
28	Dostawa usług komunikacji miejskiej	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy otrzymał lub ma otrzymać z tytułu dostawy	Z chwilą dokonania zapłaty za dokonaną sprzedaż, nie później jednak niż z chwilą wykonania usługi. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	23%	Art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	8%	Art. 41 ust 2 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Brak	Nie wcześniej niż 30. dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.	Usługi transportu lądowego pasażerskiego, miejskiego i podmiejskiego lub usługi transportu lądowego pasażerskiego, pozostałe gdzie indziej niesklasyfikowane korzystają ze stawki 8% i załącznik nr 3 do ustawy o VAT)3. Jeżeli sprzedawca usługi komunikacji miejskiej dotyczy usług innych niż wymienione wyżej czynność taka podlega opodatkowaniu podstawową stawką podatku VAT tj. 23%. Brak obowiązku rejestracji transakcji na kasie rejestrującej dotyczy usług pozostałego transportu lądowego pasażerskiego, miejskiego i podmiejskiego- dotyczy wyłącznie przewozów miejskich rozkładowych pasażerskich, innych niż kolejowe, za które są pobierane ceny ustalane przez gminę lub związek komunalny (ex.49.31.2, poz. 15 Rozporządzenia ws. zwolnień z obowiązku ewidencjonowania...)	
29	Usługi telekomunikacyjne	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Z chwilą wystawienia faktury, jeśli faktura nie została wystawiona lub została wystawiona z opóźnieniem, z momentem upływu terminu wystawienia faktury a w przypadku gdy nie określono takiego terminu- z chwilą upływu terminu płatności. Otrzymanie zaliczki nie powoduje powstania obowiązku podatkowego.	23%	art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Brak	Brak	Brak	Nie później niż z chwilą upływu terminu płatności, nie wcześniej jednak niż 30 dnia przed datą upływu tego terminu. Istnieje możliwość wystawienia faktury wcześniej niż 30. dnia przed datą upływu terminu płatności z tego tytułu. Warunek skorzystania z tego uprawnienia - konieczność wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura	Usługi telekomunikacyjne korzystają ze zwolnienia z obowiązku ewidencjonowania (bez względu na symbol PKWiU, poz. 22 Rozporządzenia ws. zwolnień z obowiązku ewidencjonowania...).	
30	Pielęgnacja terenów zielonych	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Z chwilą otrzymania zapłaty za wykonaną usługę, nie później jednak niż z chwilą wykonania usługi. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	23%	art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	8%	art. 41 ust 2, załącznik nr 3 poz.176 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Brak	Nie wcześniej niż 30. dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.	Usługi związane z zagospodarowywaniem terenów zieleni (PKWiU 81.30.10.0) podlegają obowiązkowi rejestracji na kasie rejestrującej	
31	Sprzątanie wewnętrzne i zewnętrzne	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Z chwilą otrzymania zapłaty za wykonaną usługę, nie później jednak niż z chwilą wykonania usługi. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	23%	art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	8%	usługi zamiatania śniegi i usuwania śniegu art. 41 ust 2, załącznik nr 3 poz.174 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Brak	Nie wcześniej niż 30. dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.	Usługi związane z utrzymaniem porządku w budynkach korzystają ze zwolnienia z obowiązku ewidencjonowania na kasie rejestrującej (ex 81)	
32	Sprzedaż operatów szacunkowych	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Z chwilą otrzymania zapłaty za wykonaną usługę, nie później jednak niż z chwilą wykonania usługi. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	23%	art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Brak	Brak	Brak	Nie wcześniej niż 30. dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.		
33	Usługi finansowe	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Z chwilą otrzymania całości lub części zapłaty z tytułu świadczenia usług zwolnionych od podatku zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 37-41	Brak	Brak	Brak	Brak	art. 43 ust. 1 pkt 38) ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Nie ma obowiązku wystawienia faktury dokumentującej transakcję. Przepisy podatkowe nie zakładają wystawienia dokumentu księgowego identyfikującego wpłaty dokonywane z tego tytułu. Obowiązek wystawienia faktury występuje gdy o wystawienie faktury zwraca się nabywca takiej usługi w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonano częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę	Zwolnieniem objęte są: (1) usługi ubezpieczeniowe, usługi reasekuracyjne i usługi pośrednictwa w świadczeniu usług ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, a także usługi świadczone przez ubezpieczającego w zakresie zawieranych przez niego umów ubezpieczenia na cudzy rachunek, z wyłączeniem zbywania praw nabytych w związku z wykonywaniem umów ubezpieczenia i umów reasekuracji; (2) usługi udzielania kredytów lub pożyczek pieniężnych oraz usługi pośrednictwa w świadczeniu usług udzielania kredytów lub pożyczek pieniężnych, a także zarządzanie środkami lub pożyczkami pieniężnymi przez kredytodawcę lub pożyczkodawcę; (3) usługi w zakresie udzielania poręczeń, gwarancji i wszelkich innych zabezpieczeń transakcji finansowych i ubezpieczeniowych oraz usługi pośrednictwa lub pożyczkodawcy lub pożyczkodawcy; (4) usługi w zakresie depozytów środków pieniężnych, prowadzenia rachunków pieniężnych, wszelkiego rodzaju transakcji płatniczych, przekazów i transferów pieniężnych, długów, czeków i weksli oraz usługi pośrednictwa w świadczeniu tych usług; (5) usługi, w tym także usługi pośrednictwa, których przedmiotem są udziały w: a) spółkach b) innych niż spółki podmiotach, jeżeli mają one osobowość prawną - z wyłączeniem usług przechowywania tych udziałów i zarządzania nimi. Jeżeli sprzedawca usług finansowych dotyczy usług innych niż wymienione wyżej czynność taka podlega opodatkowaniu 23% stawką VAT. Usługi finansowe i ubezpieczeniowe (PKWiU 2008 64-66) podlegają zwolnieniu z obowiązku ewidencjonowania na kasie rejestrującej.	

Lp.	Rodzaj czynności/dostawa towarów/świadczenie usług	Sposób ustalania podstawy opodatkowania	Obowiązek podatkowy	Stawka podstawowa 23%	Podstawa prawna do zastosowania pc stawek	Stawki obniżone	Podstawa prawna do zastosowania stawek obniżonych	Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia z opodatkowania	Termin wystawienia faktury	Komentarz	Słowniczek
34	Usługi budowlane, budowlano-montażowe, remontowe	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy towarów lub usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Z chwilą wystawienia faktury. Jeżeli faktura nie została wystawiona, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą upływu terminu wystawienia faktury dokumentującej usługi budowlane. Jeżeli przed dokonaniem dostawy towaru lub wykonaniem usługi otrzymano całość lub część zapłaty, w szczególności: przedpłatę, zaliczkę, zadatek, ratę, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą jej otrzymania w odniesieniu do otrzymanej kwoty.	23%	art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	8%	art. 41 ust 12 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.) - dostawa, budowa, remonty, modernizacja, termomodernizacja lub przebudowa obiektów budowlanych lub ich części zaliczonych do budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym.	Brak	Nie później niż 30. dnia od dnia wykonania usługi. Na żądanie nabywcy usługi podatnik jest obowiązany wystawić fakturę dokumentującą świadczenie usług, oraz otrzymanie całości lub części zapłaty przed wykonaniem tych czynności.	Usługi budowlane (remontowe), które dotyczą budowy, remontu, modernizacji, termomodernizacji lub przebudowy obiektów budowlanych lub ich części zaliczonych do budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym (patrz słowniczek) objęte są stawką 8%. W przypadku budownictwa mieszkaniowego o powierzchni przekraczającej limity obniżoną stawkę podatku, stosuje się tylko do części podstawy opodatkowania odpowiadającej udziałowi powierzchni użytkowej kwalifikującej do budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym w całkowitej powierzchni użytkowej. W przypadku gdy usługi nie spełniają kryteriów wymienionych wyżej lub zakres, których przekracza limity określone dla budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym, transakcja taka podlega opodatkowaniu stawką 23%.	
35	Usługi konserwacyjne (np. prace konserwacyjne wodno-kanalizacyjne, usługi konserwacji instalacji elektrycznej, teletechnicznej, instalacji np. poz., konserwacja urządzeń dźwigowych)	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Z chwilą wykonania usługi. Usługę dla której ustalane są następujące po sobie terminy płatności rozliczeń, uznaje się za wykonaną z upływem każdego okresu, do którego odnoszą się te płatności lub rozliczenia, do momentu zakończenia świadczenia tej usługi.	23%	art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Brak	Brak	Brak	Nie wcześniej niż 30. dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.		
36	Sprzedaż usług pomocy społecznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związanych	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	W momencie wykonania tych usług. W przypadku gdy płatność z tytułu świadczenia tych usług ustalana jest dla określonego okresu (np. miesiąca) obowiązek podatkowy powstaje z chwilą upływu tego okresu (np. ostatni dzień miesiąca). Jeżeli przed dniem wykonania usług nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu dokonania takiej płatności w odniesieniu do tej części.	Brak	Brak	Brak	Brak	art. 43 ust. 1 pkt 22) ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Nie występuje obowiązek wystawienia faktury. Jedyny przypadek, w którym powstaje obowiązek wystawienia faktury, występuje w sytuacji, gdy o wystawienie faktury zwraca się nabywca takiej usługi. Świadczący usług ma obowiązek wystawienia faktury pod warunkiem, iż nabywca zgłosi swoje żądanie w tym zakresie w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonał częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę.	Usługi pomocy społecznej (w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej) oraz usługi określone w przepisach o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie a także dostawę towarów i świadczenie usług ściśle z tymi usługami związane świadczone przez (1) regionalne ośrodki polityki społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie, ośrodki pomocy społecznej, rodzinne domy pomocy, ośrodki wsparcia i ośrodki interwencji kryzysowej; (2) wpisane do rejestru ośrodki adopcyjno-opiekuncze; (3) placówki specjalistycznego poradnictwa; (4) placówki zapewniające całonocową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekłe choroba w podległym wieku; (5) specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie - na rzecz beneficjentów pomocy oferowanej przez wyżej wymienione ośrodki podlegają zwolnieniu z VAT. Opłaty pensjonariuszy ww. placówek wnoszone za zakwaterowanie w ośrodkach podlegają zatem zwolnieniu. Należy również zaznaczyć, że Środowiskowy Dom Samopomocy jest podmiotem, o którym mowa w ww. przepisie a więc również usługi świadczone przez ŚDS na rzecz podopiecznych z zwolnieniem z VAT.	usługi pomocy społecznej – rozumie się przez to usługi pomocy społecznej w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej oraz usługi określone w przepisach o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a także dostawę towarów i świadczenie usług ściśle z tymi usługami związane, na rzecz beneficjenta tej pomocy, wykonywane przez a) regionalne ośrodki polityki społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie, ośrodki pomocy społecznej, rodzinne domy pomocy; b) ośrodki interwencji kryzysowej) wpisane do rejestru prowadzonego przez wojewodę; - placówki opiekuńczo-wychowawcze i ośrodki adopcyjno-opiekuncze, c) placówki specjalistycznego poradnictwa, d) inne niż wymienione w lit. a-c placówki zapewniające całonocową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekłe choroba lub osobom w podległym wieku na podstawie zezwolenia wojewody, wpisane do rejestru prowadzonego przez wojewodę, e) specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
37	Usługi edukacyjne	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Z chwilą wykonania usługi. Usługę, dla której ustalane są następujące po sobie terminy płatności rozliczeń, uznaje się za wykonaną z upływem każdego okresu, do którego odnoszą się te płatności lub rozliczenia, do momentu zakończenia świadczenia tej usługi. Jeżeli przed dokonaniem dostawy towaru lub wykonaniem usługi otrzymano całość lub część zapłaty, w szczególności: przedpłatę, zaliczkę, zadatek, ratę, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą jej otrzymania w odniesieniu do otrzymanej kwoty.	Brak	Brak	Brak	Brak	art. 43 ust. 1 pkt 26) pkt 27), pkt 28) ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Usługi zwolnione - nie ma obowiązku wystawienia faktury dokumentującej transakcję. Przepisy podatkowe nie zakazują wystawienia dokumentu księgowego identyfikującego wpłaty dokonywane z tego tytułu. Obowiązek wystawienia faktury występuje gdy o wystawienie faktury zwraca się nabywca takiej usługi w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonał częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę. Usługi podlegające opodatkowaniu - Nie wcześniej niż 30. dnia przed datą powstania	Zwolnione z VAT są: art. 43 ust. 1 pkt. 26) ustawy o VAT: usługi świadczone przez: a) jednostki objęte systemem oświaty w rozumieniu przepisów o systemie oświaty, w zakresie kształcenia i wychowania, b) uczelnie, jednostki naukowe Polskiej Akademii Nauk oraz jednostki badawczo-rozwojowe, w zakresie kształcenia na poziomie wyższym - oraz dostawę towarów i świadczenie usług ściśle z tymi usługami związane art. 43 ust. 1 pkt. 27) ustawy o VAT: usługi prywatnego nauczania na poziomie przedшкольным, podstawowym, gimnazjalnym, ponadgimnazjalnym i wyższym, świadczone przez nauczycieli, art. 43 ust. 1 pkt. 28) ustawy o VAT: usługi nauczania języków obcych oraz dostawę towarów i świadczenie usług ściśle z tymi usługami związane, inne niż wymienione w pkt 26, pkt 27 i pkt 29 (pkt. 29 dotyczy usług kształcenia i przekwalifikowania zawodowego). Usługi w zakresie edukacji podlegają zwolnieniu z obowiązku ewidencjonowania (ex 85) z wyłączeniem: usług w zakresie pozaszkolnych form edukacji sportowej oraz zajęć sportowych i rekreacyjnych (PKWU 85.51.10.0); usług świadczonych przez szkoły tańca i instruktorów tańca (PKWU 85.52.11.0) oraz usług świadczonych przez szkoły nauki jazdy (PKWU 85.53.11).	
38	Sprzedaż posiłków (dotyczy jednostek oświaty)	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy towarów lub usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Z chwilą wykonania usługi. Usługę, dla której ustalane są następujące po sobie terminy płatności rozliczeń, uznaje się za wykonaną z upływem każdego okresu, do którego odnoszą się te płatności lub rozliczenia, do momentu zakończenia świadczenia tej usługi. Jeżeli przed dokonaniem dostawy towaru lub wykonaniem usługi otrzymano całość lub część zapłaty, w szczególności: przedpłatę, zaliczkę, zadatek, ratę, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą jej otrzymania w odniesieniu do otrzymanej kwoty.	23%	art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.) - dotyczy sprzedaży: 1) napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 1,2%, 2) napojów alkoholowych będących mieszaniną prwa i napojów bezaalkoholowych, w których zawartość alkoholu przekracza 0,5%, 3) napojów, przy przygotowaniu których jest wykorzystywany napar z kawy lub herbaty, niezależnie od udziału procentowego tego naparu w przygotowanym napoju, 4) napojów bezaalkoholowych gazowanych, 5) wód mineralnych, 6) innych towarów w stanie nieprzetworzonym opodatkowanych przy zastosowaniu podstawowej stawki wynoszącej obecnie 23%.	8%	§ 3 ust. 1, pkt 1), załącznik poz. 7 rozporządzenia MF z 23.12.2013r. w sprawie towarów i usług dla których obniża się stawkę podatku od towarów i usług oraz warunków stosowania stawek obniżonych (Dz. U. z 2013r. poz. 1719)	art. 43 ust. 1 pkt 30) ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Usługi zwolnione - nie ma obowiązku wystawienia faktury dokumentującej transakcję. Przepisy podatkowe nie zakazują wystawienia dokumentu księgowego identyfikującego wpłaty dokonywane z tego tytułu. Obowiązek wystawienia faktury występuje gdy o wystawienie faktury zwraca się nabywca takiej usługi w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonał częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę. Usługi podlegające opodatkowaniu - Nie wcześniej niż 30. dnia przed datą powstania	Sprzedaż posiłków przez: (1) szkoły, przedszkola publiczne i niepubliczne, szkoły wyższe, placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz żłobki (2) na rzecz: uczniów, studentów, podopiecznych ww. ośrodków oraz nauczycieli i personelu biorącego udział w procesie kształcenia i opieki korzystających ze zwolnienia z VAT. Sprzedaż posiłków na rzecz pracowników administracji i obsługi nie biorącej udział w procesie kształcenia i opieki nie może korzystać ze zwolnienia (jest opodatkowana stawką 8%). Stawka 8% ma „co do zasady, zastosowanie do sprzedaży posiłków z wyjątkami wskazanymi w kolumnie G (stawka 23%). Brak obowiązku rejestracji transakcji za pomocą kasy fiskalnej: Usługi stolówek w placówkach wymienionych w art. 43 ust. 9 ustawy publicznych i niepublicznych, [tj. w placówkach oświatowych przez które rozumie się szkoły i przedszkola publiczne i niepubliczne, szkoły wyższe i placówki opiekuńczo-wychowawcze], prowadzonych przez te placówki, udostępnianych wyłącznie dla uczniów, studentów i innych podopiecznych oraz nauczycieli i personelu (ex. 55.10.10) są zwolnione z obowiązku ewidencjonowania (poz. 45 załącznika do Rozporządzenia ws. zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących);	

Lp.	Rodzaj czynności/dostawa towarów/świadczenie usług	Sposób ustalenia podstawy opodatkowania	Obowiązek podatkowy	Stawka podstawowa 23%	Podstawa prawna do zastosowania 1 staw	Stawki obniżone	Podstawa prawna do zastosowania stawek obniżonych	Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia z opodatkowania	Termin wystawienia faktury	Komentarz	Słowniczek
39	Sprzedaż posiłków przez pozostałe jednostki	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy towarów lub usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Z chwilą wykonania usługi, dla usług, dla których ustalane są następujące po sobie terminy płatności rozliczeń, uznaje się za wykonaną z upływem każdego okresu, do którego odnosi się ta płatność lub rozliczenia, do momentu zakończenia świadczenia tej usługi. Jeżeli przed dokonaniem dostawy towaru lub wykonaniem usługi otrzymano całość lub część zapłaty, w szczególności: przedpłatę, zaliczkę, zadatek, ratę, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą jej otrzymania w odniesieniu do otrzymanej kwoty.	23%	art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (Dz. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.) dotyczy sprzedaży: 1) napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 1,2%, 2) napojów alkoholowych będących mieszaniną piwa i napojów bezalkoholowych, w których zawartość alkoholu przekracza 0,5%, 3) napojów, przy przygotowaniu których jest wykorzystywany napar z kawy lub herbaty, niezależnie od udziału procentowego tego naparu w przygotowanym napoju, 4) napojów bezalkoholowych gazowanych, 5) wód mineralnych, 6) innych towarów w stanie nieprzetworzonym opodatkowanych przy zastosowaniu podstawowej stawki wynoszącej obecnie 23%.	8%	§ 3 ust. 1, pkt 1), załącznik poz. 7 rozporządzenia MF z 23.12.2013r. w sprawie towarów i usług dla których obniża się stawkę podatku od towarów i usług oraz warunków stosowania stawek obniżonych (Dz. U. z 2013r. poz. 1719).	art. 43 ust. 1 pkt 22) ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (Dz. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Nie wcześniej niż 30. dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.	Sprzedaż posiłków przez: (1) regionalne ośrodki polityki społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie, ośrodki pomocy społecznej, rodzinne domy pomocy, ośrodki wsparcia i ośrodki interwencji kryzysowej; (2) wpisane do rejestru prowadzonego przez wojewodę domy pomocy społecznej, placówki opiekuńczo-wychowawcze i ośrodki adopcyjno-opiekuncze; (3) placówki specjalistycznego poradnictwa; (4) placówki zapewniające całonocną opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku; (5) specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie na rzecz beneficjentów pomocy oferowanej w wyżej wymienionych ośrodkach korzystają ze zwolnienia z VAT (art. 43 ust. 1 pkt. 22 ustawy o VAT). Sprzedaż posiłków na rzecz pracowników administracji i obsługi nie biorącej udział w procesie opieki nie może korzystać ze zwolnienia (jest opodatkowana stawką 8%). Stawka 8% ma . co do zasady, zastosowanie do sprzedaży posiłków z wyjątkami wskazanymi w kolumnie G (stawka 23%)	
40	Opłata za pobyt dziecka w przedszkolu	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Z chwilą otrzymania całości lub części zapłaty z tytułu świadczenia usług zwolnionych od podatku. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	Brak	Brak	Brak	Brak	art. 43 ust. 1 pkt 24) ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (Dz. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Nie ma obowiązku wystawienia faktury dokumentującej transakcję. Przepisy podatkowe nie zakazują wystawienia dokumentu księgowego identyfikującego wpłaty dokonywane z tego tytułu. Obowiązek wystawienia faktury występuje gdy o wystawienie faktury zwraca się nabywca takiej usługi w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonał częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę.	Opłaty za pobyt dziecka w przedszkolu ponad podstawę programową (5h dziennie) są zwolnione z VAT w oparciu o art. 43 ust. 1 pkt. 24 ustawy o VAT.	
41	Opłata za zajęcia dodatkowe w przedszkolu	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Z chwilą otrzymania całości lub części zapłaty z tytułu świadczenia usług zwolnionych od podatku. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	Brak	Brak	Brak	Brak	art. 43 ust. 1 pkt 24) ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (Dz. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Nie ma obowiązku wystawienia faktury dokumentującej transakcję. Przepisy podatkowe nie zakazują wystawienia dokumentu księgowego identyfikującego wpłaty dokonywane z tego tytułu. Obowiązek wystawienia faktury występuje gdy o wystawienie faktury zwraca się nabywca takiej usługi w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonał częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę.	Opłaty za zajęcia dodatkowe w przedszkolu są zwolnione z VAT w oparciu o art. 43 ust. 1 pkt. 24 ustawy o VAT.	

Lp.	Rodzaj czynności/dostawa towarów/świadczenie usług	Sposób ustalania podstawy opodatkowania	Obowiązek podatkowy	Stawka podstawowa 23%	Podstawa prawna do zastosowania staw	Stawki obniżone	Podstawa prawna do zastosowania stawek obniżonych	Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia z opodatkowania	Termin wystawienia faktury	Komentarz	Słowniczek
42	Oplata za zakwaterowanie w internacie	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Sprzedż zwolniona - z chwilą otrzymania całości lub części zapłaty z tytułu świadczenia usług zwolnionych od podatku. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego. Sprzedaż opodatkowana - z chwilą wykonania usługi, dla których ustalane są następujące po sobie terminy płatności rozliczeń, uznaje się za wykonaną z upływem każdego okresu, do którego odnoszą się te płatności lub rozliczenia, do momentu zakończenia świadczenia tej usługi.	Brak	Brak	8%	Stawka 8% dotyczy innych osób, nie będących uczniami lub wychowankami szkół prowadzących te placówki - art. 41 ust 2, załącznik nr 3 poz. 163 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.).	art. 43 ust. 1 pkt 30) ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.).	Sprzedż zwolniona - nie ma obowiązku wystawienia faktury dokumentującej transakcję. Przepisy podatkowe nie zakładają wystawienia dokumentu księgowego identyfikującego wpłaty dokonywane z tego tytułu. Obowiązek wystawienia faktury występuje gdy o wystawienie faktury zwraca się nabywca takiej usługi w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonał częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę. Sprzedaż opodatkowana - nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym wykonano usługę. Jeżeli przed wykonaniem usługi otrzymano całość lub część zapłaty, fakturę wystawia się nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym otrzymano całość lub część zapłaty. Faktury mogą być wystawione wcześniej niż 30. dnia przed wykonaniem usługi lub otrzymaniem całości lub części zapłaty.	Usługi zakwaterowania świadczone przez internaty i bursy na rzecz uczniów, wychowanków szkół prowadzących te bursy i internaty korzystają ze zwolnienia z VAT. Zwolnieniu podlegają również usługi zakwaterowania świadczone na rzecz uczniów przez podmioty inne niż bursy i internaty, jednakże pod warunkiem zwalnia przez szkołę (prowadzącą bursę, internat) umowy dotyczącej zakwaterowania swoich uczniów (art. 43 ust. 1 pkt. 30) ustawy o VAT). Jeżeli usługi zakwaterowania świadczone są przez internaty i bursy na rzecz innych osób niż wyżej wymienione czynności taka podlega opodatkowaniu stawką 8%. Brak obowiązku rejestracji transakcji na kasie rejestrującej dotyczy pozostałych usług związanych z zakwaterowaniem (ex.55.90.1) - w grupowaniu tym mieszczą się usługi świadczone przez domy studenckie oraz internaty i bursy szkolne.	
43	Oplata za pobyt dziecka na świetlicy	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Z chwilą wykonania tych usług. W przypadku gdy płatność z tytułu wykonania tych usług ustalana jest dla określonego okresu (np. miesiąca) obowiązek podatkowy powstaje z chwilą upływu tego okresu (np. ostatni dzień miesiąca).	Brak	Brak	Brak	Brak	art. 43 ust. 1 pkt 24) ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.).	Nie ma obowiązku wystawienia faktury dokumentującej transakcję. Przepisy podatkowe nie zakładają wystawienia dokumentu księgowego identyfikującego wpłaty dokonywane z tego tytułu. Obowiązek wystawienia faktury występuje gdy o wystawienie faktury zwraca się nabywca takiej usługi w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonał częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę.		
44	Oplata za kursy maturalne	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Z chwilą wykonania tych usług. W przypadku gdy płatność z tytułu wykonania tych usług ustalana jest dla określonego okresu (np. miesiąca) obowiązek podatkowy powstaje z chwilą upływu tego okresu (np. ostatni dzień miesiąca).	Brak	Brak	Brak	Brak	art. 43 ust. 1 pkt 26-28) ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.).	Nie ma obowiązku wystawienia faktury dokumentującej transakcję. Przepisy podatkowe nie zakładają wystawienia dokumentu księgowego identyfikującego wpłaty dokonywane z tego tytułu. Obowiązek wystawienia faktury występuje gdy o wystawienie faktury zwraca się nabywca takiej usługi w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonał częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę.	Usługi kształcenia i wychowania w rozumieniu przepisów o systemie oświaty (opłata za kursy maturalne) świadczone przez jednostki objęte systemem oświaty w rozumieniu przepisów o systemie oświaty w zakresie kształcenia i wychowania korzystają ze zwolnienia z VAT.	
45	Oplata za płatne praktyki	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Z chwilą otrzymania całości lub części zapłaty z tytułu świadczenia usług zwolnionych od podatku. Otrzymanie zaliczki, raty powoduje powstanie obowiązku podatkowego w odniesieniu do otrzymanej kwoty.	Brak	Brak	Brak	Brak	art. 43 ust. 1 pkt 29) ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (DZ. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.).	Nie ma obowiązku wystawienia faktury dokumentującej transakcję. Przepisy podatkowe nie zakładają wystawienia dokumentu księgowego identyfikującego wpłaty dokonywane z tego tytułu. Obowiązek wystawienia faktury występuje gdy o wystawienie faktury zwraca się nabywca takiej usługi w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonał częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę.	Zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt. 29) ustawy o VAT zwolnieniu podlegają usługi kształcenia zawodowego lub przekwalifikowania zawodowego inne niż świadczone przez jednostki objęte systemem oświaty a) prowadzone w formach i na zasadach przewidzianych w odrębnych przepisach, lub b) świadczone przez podmioty, które uzyskały akredytację, lub c) finansowane w całości ze środków publicznych- oraz świadczenie usług i dostawa towarów ściśle z tymi usługami związana. Zgodnie z interpretacją ogólną Ministra Finansów z 30.5.2014 r., (PTI.033/46/751/KCCO/13/14/RD50004) świadczenie danej usługi związanej z kształceniem lub przekwalifikowaniem zawodowym może być zwolnione z podatku VAT pod warunkiem, że jest finansowane w całości lub w co najmniej 70% ze środków publicznych. Świadczenie usługi również będzie podlegało zwolnieniu na podstawie tego samego przepisu prawnego, o ile są spełnione odpowiednie warunki. W wykładni interpretacji Minister wskazał, że zastosowanie powyższego zwolnienia może obejmować jedynie takie usługi, które pozostają w bezpośrednim związku z daną branżą lub zawodem, a także nauczanie mające na celu uzyskanie lub uaktualnienie wiedzy do celów zawodowych.	

Lp.	Rodzaj czynności/dostawa towarów /świadczenie usług	Sposób ustalania podstawy opodatkowania	Obowiązek podatkowy	Stawka podstawowa 23%	Podstawa prawna do zastosowania stawki	Stawki obniżone	Podstawa prawna do zastosowania stawek obniżonych	Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia z opodatkowania	Termin wystawienia faktury	Komentarz	Słowniczek
46	Opłata za obozy, kolonie organizowane przez szkoły i inne jednostki objęte systemem oświaty	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Z chwilą otrzymania całości lub części zapłaty z tytułu świadczenia usług zwolnionych od podatku. Otrzymanie zaliczki, raty powoduje ponowne obowiązków podatkowego w odniesieniu do otrzymanej kwoty.	Brak	Brak	Brak	Brak	Par. 3 ust. 1 pkt 8 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20.12.2013 r. w sprawie zwolnień od podatku od towarów i usług oraz warunków stosowania tych zwolnień.	Nie ma obowiązku wystawienia faktury dokumentującej transakcję. Przepisy podatkowe nie zakazują wystawienia dokumentu księgowego identyfikującego wpłaty dokonywane z tego tytułu. Obowiązek wystawienia faktury występuje gdy o wystawienie faktury zwraca się nabywca takiej usługi w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonał częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę	Usługi obozowe, kolonie lub usługi o podobnym charakterze, organizowane przez szkoły i inne jednostki objęte ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572, z późn. zm.), świadczone wyłącznie na rzecz dzieci i młodzieży z tych szkół i jednostek są zwolnione z VAT. Zwolnione będą zatem opłaty za pobyt na obozie, kolonii (zimowisku) wnoszone przez uczestników (dzieci i młodzież uczęszczającą do szkoły-organizatora) Brak obowiązku rejestracji transakcji na kasie rejestrującej: (ex 55.10.10.0) usługi w zakresie noclegów i usługi towarzyszące świadczone przez hotele, motele, pensjonaty i inne obiekty hotelowe - dotyczy wyłącznie usług świadczonych przez obozowiska dla dzieci.	
47	Usuwanie azbestu (demontaż azbestu z nieruchomości prywatnych)	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Z chwilą wykonania usługi, dla usług, dla których ustalone są następujące po sobie terminy płatności rozliczeń, uznaje się za wykonaną z upływem każdego okresu, do którego odnoszą się te płatności lub rozliczenia, do momentu zakończenia świadczenia tej usługi.	Brak	Brak	8%	art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (Dz. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Brak	Nie wcześniej niż 30. dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.	Usługi w zakresie demontażu azbestu, w szczególności polegające na demontażu wyrobów zawierających azbest z nieruchomości prywatnych, ich zabezpieczeniu, załadunku i transporcie oraz unieszkodliwieniu na składowisku przeznaczonym do składowania wyrobów zawierających azbest świadczone za wynagrodzeniem (tj. w zamian za wpłaty- nawet częściowe- wnoszone przez właścicieli nieruchomości) stanowią usługi opodatkowane 8% stawką VAT (jako usługi związane z odkażaniem i czyszczeniem PKWU 39.00.1. poz. 153 zał. nr 3 do ustawy VAT, por. Dyrektor Izby Skarbowej w Poznaniu w interpretacji z dn.29.06.2016 r., ILPP1/4512-1-304/16-2/EB). Usługi demontażu i unieszkodliwiania azbestu są zwolnione z obowiązku ewidencjonowania na kasie rejestrującej jako usługi związane ze zbieraniem odpadów niebezpiecznych (38.12.1), przetwarzaniem pozostałych odpadów niebezpiecznych (38.22.19.0) i unieszkodliwianiem odpadów promieniotwórczych i pozostałych odpadów niebezpiecznych (ex38.22.2)	
48	Sprzedaż drewna pozyskanego z wycinki	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Z chwilą wykonania usługi, dla usług, dla których ustalone są następujące po sobie terminy płatności rozliczeń, uznaje się za wykonaną z upływem każdego okresu, do którego odnoszą się te płatności lub rozliczenia, do momentu zakończenia świadczenia tej usługi.	23%	Art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (Dz. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	8%	art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (Dz. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.) - dot. poz. 18 zał nr 3 do ustawy o VAT	Brak	Nie wcześniej niż 30. dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.	Sprzedaż drewna z wycinki stanowi dostawę towaru i podlega opodatkowaniu VAT. Stawka właściwa dla tej czynności zależy od rodzaju sprzedawanego drewna: drewno opałowe: o symbolu PKWU 02.20.14 korzysta z 8% stawki VAT (poz. 18 zał. Nr 3 do ustawy o VAT), natomiast dostawa pozostałych rodzajów drewna opodatkowana jest stawką 23%.	
49	Odwrotne obciążenie Dostawa na rzecz podatnika VAT. dostawa towarów wymienionych w załączniku nr 11 poz. 28 a do 28 c do ustawy o VAT	Rolnicza nabywca odwrotne obciążenie będzie miało miejsce, jeżeli łączna wartość sprzedanych towarów objętych tą procedurą w ramach jednolitej gospodarczo transakcji przekroczy 20.000 zł netto. Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy otrzymał lub ma otrzymać z tytułu dostawy	Z chwilą dokonania dostawy. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	23%	Art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (Dz. U z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)	Brak	Brak	Brak	Nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano dostawy lub otrzymano zaliczkę. Nie wcześniej niż 30. dnia przed dokonaniem dostawy lub otrzymaniem zaliczki przedpłaty.	Odwrotne obciążenie dotyczy tutaj sprzedaży następujących towarów: (1) przenośnych maszyn do automatycznego przetwarzania danych, o masie <= 10 kg, takich jak: laptopy i notebooki, komputery kieszonekowe (tj. notesy komputerowe) i podobne - wyłącznie komputery przenośne, takie jak: tablety, notebooki, laptopy, (2) telefonów dla sieci komórkowych lub dla innych sieci bezprzewodowych - wyłącznie telefony komórkowe, w tym smartfony (3) konsol do gier video (w rodzaju stosowanych z odbiornikiem telewizyjnym lub samodzielnym ekranem) i pozostałych urządzeń do gier zręcznościowych lub hazardowych z elektronicznym wyświetlaczem - z wyłączeniem części i akcesoriów	

WÓJT
 mgr inż. Grzegorz Fałba

Załącznik nr 3
do Zarządzenia nr 70/2016
Wójta Gminy Zatory
z dnia 28 grudnia 2016 r.

PROCEDURA CENTRALIZACJI ROZLICZEŃ PODATKU VAT

I Postanowienia wstępne

1. Gmina Zatory posiada status podatnika VAT. Naczelnik Urzędu Skarbowego w Pułtuskach wydał potwierdzenie zarejestrowania Gminy jako czynnego podatnika VAT posługującego się numerem NIP 568-15-41-632 w przypadku dokonywania wewnątrzwspólnotowego nabycia lub dostawy towarów, importu usług oraz eksportu usług.
2. Wprowadzenie procedury ma na celu zapewnienie:
  - a) prawidłowego i terminowego wystawiania faktur VAT przez jednostki organizacyjne Gminy Zatory, realizujące czynności podlegające przepisom Ustawy o podatku VAT,
  - b) prawidłowego prowadzenia rejestrów sprzedaży i zakupów,
  - c) terminowego przekazywania rejestrów i deklaracji częściowych do Gminy Zatory,
  - d) prawidłowego i terminowego sporządzania deklaracji Gminy Zatory oraz terminowego jej składania w urzędzie skarbowym,
  - e) terminowego wpłacania podatku od towarów i usług na rachunek urzędu skarbowego.
3. *Procedura* obowiązuje wszystkich pracowników Gminy Zatory, oraz jej jednostek organizacyjnych.
4. Rozliczenia podatku VAT dokonywane są zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa podatkowego na podstawie przebiegu rzeczywistych zdarzeń gospodarczych.

II Wykaz skrótów

Użyte w niniejszej procedurze definicje oznaczają:

1. Gmina- Gmina Zatory.
2. Urząd Gminy- Urząd Gminy Zatory.
3. Jednostka organizacyjna - jednostka budżetowa, samorządowy zakład budżetowy, urząd obsługujący jednostkę samorządu terytorialnego.
4. Deklaracja częstkowa - deklaracja sporządzana dla celów VAT za poszczególne okresy rozliczeniowe przez jednostki organizacyjne w oparciu o aktualnie obowiązujący formularz deklaracji VAT-7, uwzględniająca transakcje sprzedażowe oraz zakupowe, dokonane przez daną jednostkę organizacyjną.
5. Deklaracja Gminy- deklaracja sporządzana dla celów VAT za poszczególne okresy rozliczeniowe przez Gminę Zatory dla celów VAT w oparciu o aktualnie obowiązujący formularz deklaracji VAT-7, uwzględniająca transakcje sprzedażowe oraz zakupowe, dokonane przez Gminę Zatory, uwzględniająca dane zbiorcze wynikające z deklaracji częstkowych.
6. Rejestr częstkowy- rejestr sporządzany dla celów VAT za poszczególne okresy rozliczeniowe przez jednostki organizacyjne w oparciu o wzorcowy rejestr stanowiący załącznik nr 5 i załącznik nr 6, uwzględniający transakcje sprzedażowe oraz zakupowe, dokonane przez daną jednostkę organizacyjną.
7. Rejestr Gminy- rejestr sporządzany dla celów VAT za poszczególne okresy rozliczeniowe przez Gminę Zatory w oparciu o wzorcowy rejestr stanowiący załącznik nr 5 i załącznik nr 6, uwzględniający dane zbiorcze wynikające z rejestrów częstkowych.
8. Dyrektor - dyrektor jednostki organizacyjnej.
9. Główny księgowy - główny księgowy jednostki organizacyjnej.
10. Upoważniony pracownik JO - pracownik jednostki organizacyjnej, odpowiedzialny za księgowość - księgowy, pracownik zbliżonej specjalności lub inny pracownik, wyznaczony przez Dyrektora danej jednostki organizacyjnej jako upoważniony do dokonywania rozliczeń należności publicznoprawnych dotyczących VAT.
11. Upoważniony pracownik Referatu Księgowości, Upoważniony pracownik Referatu Dochodów, Upoważniony pracownik Wydziału Administracyjno-Gospodarczego - pracownicy Gminy Zatory odpowiedzialni za dokonywanie rozliczeń należności publicznoprawnych dotyczących VAT.
12. Upoważniony pracownik Referatu Budżetowego - pracownik, wyznaczony przez Skarbnika Gminy Zatory do kontaktu z jednostkami organizacyjnymi oraz przyjmowania rejestrów i deklaracji częstkowych od Upoważnionych pracowników JO i Referatu Księgowości, a także przygotowywania Deklaracji Gminy.
13. System księgowy - system informatyczny, stosowany przez Gminę Zatory zakresie rozliczeń VAT.
14. Ustawa o VAT - Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz. U. 2016 r. 710 ze zm.).
15. KKS - ustawa z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (t.j. Dz. U. 2013 r., poz. 186 ze

zm.).

16. Rozporządzenie ws. kas rejestrujących - Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie kas rejestrujących z dnia 14 marca 2013 r. (Dz. U. 2013r., poz. 363), wydane na podstawie upoważnienia, określonego w art. 111 ust. 7a Ustawy o VAT.
17. Rozporządzenie ws. zwolnień dot. kas fiskalnych - Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestracyjnych z dnia 4 listopada 2014 r. (Dz. U. 2014 r., poz. 1544) wydane na podstawie upoważnienia, określonego w art. 111 ust. 8 Ustawy o VAT.
18. Rozporządzenie ws. prewspółczynnika – Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie sposobu określania zakresu wykorzystania nabywanych towarów i usług do celów działalności gospodarczej w przypadku niektórych podatników z dnia 28 grudnia 2015 r. (Dz. U. 2015 r. poz. 2193) wydane na podstawie upoważnienia, określonego w art. 86 ust. 22 Ustawy o VAT.
19. Prewspółczynnik – sposób określania proporcji, o którym mowa w art. 86 ust. 2a Ustawy o VAT,
20. Współczynnik struktury sprzedaży – proporcja, o której mowa w art. 90 ust. 2 Ustawy o VAT.

III Zasady ogólne

1. Właściwym dla Gminy urzędem skarbowym do rozliczania podatku VAT jest Urząd Skarbowy w Pułtusk z siedzibą przy ul. Żwirki i Wigury 7, 06-100 Pułtusk.
2. Począwszy od rozliczenia za pierwszy okres rozliczeniowy 2017 r. Gmina podejmuje rozliczanie podatku VAT wraz ze wszystkimi jednostkami organizacyjnymi. W przypadku jednostek organizacyjnych które rozliczały się jako odrębni podatnicy VAT Gmina wstępuje z dniem podjęcia wspólnego rozliczenia we wszystkie obowiązki przewidziane w przepisach dotyczących podatku VAT.
3. Przed dniem podjęcia wspólnego rozliczania Naczelnik Urzędu Skarbowego w Pułtusk na podstawie informacji o podjęciu rozliczania podatku wraz ze wszystkimi jednostkami organizacyjnymi, dokonuje wykreślenia jednostki organizacyjnej z urzędu, z rejestru jako podatnika VAT.
4. Deklarację Gminy sporządza upoważniony pracownik Referatu Budżetowego w oparciu o rozliczenia jednostek organizacyjnych.
5. Zapłaty podatku należnego dokonuje Gmina jednym przelewem, na rachunek bankowy urzędu skarbowego.

IV Wystawianie faktur

1. Zakres technicznych czynności związanych z wdrożeniem centralizacji rozliczeń VAT zawiera *Instrukcja rozliczania podatku VAT*.
2. Faktury wystawiane przez jednostki organizacyjne muszą zawierać wszystkie niezbędne elementy zawarte w art. 106e Ustawy o VAT.

W celu dostosowania nazewnictwa do scentralizowanego rozliczania podatku VAT ustala się oznaczenie stron na fakturach sprzedażowych i zakupowych według poniższego wzoru:

- *Faktura sprzedaży:*

Sprzedawca: Gmina Zatory
ul. Jana Pawła II 106
07-217 Zatory
NIP: 568-15-41-632

Dostawca: (nazwa jednostki organizacyjnej)
(adres jednostki organizacyjnej)
Nr rachunku bankowego jednostki organizacyjnej.

• *Faktura zakupu:*

Nabywca: Gmina Zatory
ul. Jana Pawła II 106
07-217 Zatory
NIP: 568-15-41-632

Odbiorca: (nazwa jednostki organizacyjnej)
(adres jednostki organizacyjnej)

3. Do wystawiania faktur zobowiązani są:

- a) upoważnieni pracownicy Referatu Księgowości Gminy.
- b) upoważnieni pracownicy jednostek organizacyjnych w ramach zakresu wykonywanych obowiązków.

4. Wszystkie faktury, powinny być wystawiane komputerowo. W przypadku braku możliwości wystawienia faktury komputerowo istnieje możliwość ręcznego wystawienia faktury.

5. Faktury sprzedaży wystawiane przez jednostki organizacyjne powinny być numerowane chronologicznie, odrębnie dla każdego roku kalendarzowego w odniesieniu do każdej jednostki organizacyjnej według schematu:

numer faktury/symbol jednostki/miesiąc/rok, np. 1/UG/07/2017. Jednostki mogą rozszerzyć numerację faktury poprzez dodanie dowolnego ciągu znaków po w/w schemacie, np. 1/UG/07/2017/.../.... Długość numeru nie może przekroczyć 50 znaków.

6. Czynności odpłatne realizowane przez jednostki organizacyjne na rzecz Gminy (i na odwrót), a także czynności odpłatne realizowane pomiędzy jednostkami organizacyjnymi Gminy stanowią świadczenia wewnętrzne. Są wyłączone z opodatkowania, uznane jako czynność wewnętrzna podatnika. Dokumentowane powinny być notą księgową i nie powinny być ujmowane w rejestrach częściowych, ani deklaracjach częściowych. Nie dotyczy to sytuacji gdy stroną transakcji jest instytucja kultury, jednostka organizacyjna innej jednostki samorządu terytorialnego (np.: szkoła sąsiedniej gminy) lub inna jednostka samorządu terytorialnego (gmina, powiat, województwo).

V Rejestry VAT

1. Jednostki organizacyjne w celu prawidłowego sporządzenia deklaracji częściowej zobowiązane są do prowadzenia częściowych rejestrów sprzedaży i częściowych rejestrów zakupów. Wzorcowy rejestr sprzedaży stanowi załącznik nr 5, wzorcowy rejestr zakupów stanowi załącznik nr 6.

2. Przed uwzględnieniem faktur sprzedażowych oraz zakupowych we właściwym rejestrze należy dokonać weryfikacji poprawności co do prawidłowości jej treści oraz posiadania wszystkich wymaganych elementów, o których mowa w art. 106e Ustawy o VAT. W przypadku stwierdzenia błędów na fakturach zakupowych, zwraca się do kontrahenta o wystawienie faktury korygującej. W przypadkach przewidzianych w art. 106k Ustawy o VAT, Upoważniony pracownik JO może wystawić do otrzymanej faktury zakupowej notę korygującą.
3. Rejestr sprzedaży uwzględnia nazwę jednostki organizacyjnej, okres rozliczeniowy za który prowadzony jest rejestr, a także dane wymienione w art. 109 ust. 3 ustawy o VAT tj. dane niezbędne do określenia przedmiotu i podstawy opodatkowania, wartość obrotu sprzedaży zwolnionej, wysokość podatku należnego.
4. Rejestr sprzedaży sporządzany jest w oparciu o kopie wszystkich źródłowych dokumentów sprzedaży wystawianych przez jednostkę organizacyjną potwierdzających uzyskanie dochodów z tytułu umów cywilnoprawnych. Rejestr obejmuje wszystkie dokonane w danym okresie rozliczeniowym czynności podlegające opodatkowaniu VAT (opodatkowane i zwolnione) Dodatkowo należy ująć wszystkie kwoty uzyskane ze sprzedaży w przypadkach gdy przepisy nie wymagają wystawienia faktury VAT. Transakcje ewidencjonowane za pomocą kasy fiskalnej mogą być ujęte w rejestrze sprzedaży jedną kwotą zbiorczą na podstawie raportu miesięcznego z kasy.
5. Zapisy dokonywane są po uwzględnieniu operacji w rachunkowości jednostki organizacyjnej. W celu umożliwienia zidentyfikowania dowodu źródłowego i przypisania go do odpowiedniego zapisu w rejestrze sprzedaży należy wskazać nr pozycji księgowej, pod którym dana operacja została uwzględniona w rachunkowości oraz przechowywana jest w zbiorze dowodów księgowych. Dekretacje dowodów źródłowych powinny zawierać oznaczenie pozycji zapisu operacji w rejestrze częściowym.
6. Rejestr sprzedaży obejmuje wyłącznie obroty związane z czynnościami podlegającymi przepisom ustawy o VAT. Dotyczy to dochodów budżetu Gminy z tytułu odpłatnej dostawy towarów oraz odpłatnego świadczenia usług opisane w art. 5 oraz nieodpłatnej dostawy towarów i nieodpłatnego świadczenia usług wymienionych w art. 7 ust. 2 i art. 8 ust. 2 ustawy o VAT.
7. W przypadku braku czynności podlegających opodatkowaniu w danym okresie rozliczeniowym należy sporządzić „rejestr zerowy”.
8. Rejestr zakupów uwzględnia nazwę jednostki organizacyjnej, okres rozliczeniowy za który prowadzony jest rejestr, a także dane wymienione w art. 109 ust. 3 ustawy o VAT tj. dane niezbędne do ustalenia kwoty podatku naliczonego pomniejszającego podatek należny.
9. Rejestr zakupów sporządza się na podstawie otrzymanych faktur w zakresie przysługującego prawa do pełnego lub częściowego obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego. Na odwrocie faktury należy sporządzić dekretację polegającą na:
  - a) umieszczeniu na dokumencie numeru, pod którym będzie ujęty w księgach rachunkowych,
  - b) wskazaniu sposobu ujęcia kwot z dokumentu na kontach księgowych,
  - c) określeniu daty zaksięgowania dokumentu oraz daty dekretacji dokumentu,
  - d) opisaniu operacji,

e) umieszczeniu podpisu osoby dokonującej dekretacji dokumentu.

Nie trzeba ewidencjonować zakupów związanych:

- wyłącznie z czynnościami zwolnionymi,
- z czynnościami nieopodatkowanymi,
- z czynnościami, od których nie przysługuje prawo do odliczenia podatku naliczonego.

VII Kasy fiskalne

1. W przypadku sprzedaży na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych należy prowadzić ewidencję obrotu i kwot podatku należnego przy zastosowaniu kas rejestrujących.
  2. Jednostki organizacyjne mogą nadal wykorzystywać kasy, za pomocą których rozpoczęły prowadzenie ewidencji i które były przez nie wykorzystywane na dzień poprzedzający dzień podjęcia wspólnego rozliczania z Gminą, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2018 r.
  3. Sposób prowadzenia ewidencji, warunki używania kas, a także zwolnienia na czas określony z obowiązku ewidencjonowania niektórych czynności przy zastosowaniu kas rejestrujących regulują rozporządzenie ws. kas rejestrujących oraz rozporządzenie ws. zwolnień dot. kas fiskalnych.
  4. W przypadku, gdy dana czynność podlega obowiązkowi ewidencji przy użyciu kas rejestrujących Upoważniony Pracownik JO dokonuje rejestracji, wystawia paragon, a następnie dokonuje stosownych księgowania w systemie księgowania.
  5. Na żądanie osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej lub rolnika ryczałtowego, Upoważniony Pracownik JO wystawia fakturę VAT.
- Do kopii wystawionej faktury należy dołączyć paragon fiskalny.

VIII Odliczanie VAT

1. Na podstawie otrzymanych faktur zakupowych należy dokonać odpowiedniego zaksięgowania z uwzględnieniem daty wpływu do jednostki organizacyjnej.
2. Upoważniony pracownik JO podejmuje decyzję dotyczącą zakresu odliczenia VAT naliczonego od wydatków udokumentowanych otrzymanymi fakturami zakupowymi poprzez:
  - a) ustalenie, czy wydatek można bezpośrednio zaalokować do jednego z typów działalności:
    - a) działalności opodatkowanej,
    - b) działalności zwolnionej lub
    - c) działalności niepodlegającej opodatkowaniu VAT, a następnie:
      - zastosowanie odliczenia podatku VAT naliczonego w całości w przypadku możliwości dokonania bezpośredniej alokacji do działalności opodatkowanej,

- braku odliczenia podatku VAT naliczonego w przypadku możliwości dokonania bezpośredniej alokacji do działalności zwolnionej lub do działalności niepodlegającej opodatkowaniu VAT.
- b) zastosowanie odliczenia podatku VAT naliczonego przy wykorzystaniu współczynnika sprzedaży w przypadku wydatku, w stosunku do którego nie jest możliwe dokonanie bezpośredniej alokacji, a który pozostaje związany zarówno z działalnością opodatkowaną, jak i działalnością zwolnioną.
  - c) zastosowanie odliczenia podatku VAT naliczonego przy wykorzystaniu prewspółczynnika i współczynnika struktury sprzedaży jeśli wydatek, w stosunku do którego nie jest możliwe dokonanie bezpośredniej alokacji, a który wykorzystywany jest zarówno do działalności gospodarczej (działalność opodatkowana VAT oraz działalność zwolniona) jak i do celów innych niż działalność gospodarcza.
3. Należy monitorować wysokość ostatecznego prewspółczynnika oraz współczynnika struktury sprzedaży, ustalonego za dany rok oraz dokonania odpowiedniej korekty odliczenia VAT naliczonego w przypadku wystąpienia rozbieżności pomiędzy wysokością wstępnego, a ostatecznego prewspółczynnika oraz współczynnika struktury sprzedaży.
  4. Upoważniony pracownik JO zobowiązany jest do monitorowania sposobu wykorzystywania zakupionych towarów lub usług oraz w razie wystąpienia zmiany ich przeznaczenia dokonania korekty zakresu odliczenia VAT naliczonego poprzez zastosowanie właściwych przepisów (w szczególności art. 90a-91 Ustawy o VAT).

IX Rozliczenia VAT

1. Sporządzenie cząstkowego rejestru sprzedaży, cząstkowego rejestru zakupów oraz sporządzenia na ich podstawie deklaracji cząstkowej następuje w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po danym okresie rozliczeniowym. Upoważniony pracownik JO zobowiązany jest do wygenerowania ww. dokumentów z systemu księgowego. Jeżeli 10 dzień miesiąca następującego po danym okresie rozliczeniowym przypada w dzień wolny od pracy, ww. dokumenty należy przygotować w kolejnym dniu roboczym, następującym po tym dniu.
2. Kwoty ujmowane w deklaracji cząstkowej powinny obejmować wartości w groszach, (tj. nie należy stosować zaokrągleń kwot do pełnych złotych). W przypadku gdy w danym okresie rozliczeniowym jednostka organizacyjna nie dokonała czynności podlegających opodatkowaniu VAT, należy sporządzić zerową deklarację cząstkową.
3. Po przygotowaniu rejestrów cząstkowych oraz deklaracji cząstkowych, Upoważniony pracownik JO dokonuje weryfikacji każdej pozycji w rejestrze oraz deklaracji z dokumentami źródłowymi, w szczególności poprzez sprawdzenie jej poprawności, rzetelności i kompletności. W sytuacji gdy w jednostce organizacyjnej jest dwóch lub więcej Upoważnionych pracowników JO, weryfikacja powinna być przeprowadzona przez innego pracownika niż ten, który przygotowywał rejestry oraz deklaracje lub przez Głównego księgowego.
4. Przygotowane i zweryfikowane rejestry cząstkowe oraz deklaracje cząstkowe w trybie określonym powyżej w ust. 3, należy przekazać Dyrektorowi w celu dalszej weryfikacji. Weryfikacja dokonywana przez Dyrektora przeprowadzana jest na podstawie danych

w rejestrach cząstkowych oraz deklaracjach cząstkowych. Dyrektor ma prawo do wglądu do dokumentów źródłowych.

5. Weryfikacja deklaracji cząstkowej VAT-7 przez Dyrektora przeprowadzana jest nie później niż w dniu poprzedzającym dzień, w którym upływa termin na złożenie deklaracji częściowej do Upoważnionego pracownika Referatu Budżetowego. Jeżeli dzień ten przypada w dzień wolny od pracy, Dyrektor powinien dokonać weryfikacji w kolejnym dniu roboczym, następującym po tym dniu.

6. Po dokonaniu weryfikacji, Dyrektor oraz Główny księgowy sporządzają oświadczenie o treści wskazanej w załączniku do *Zasady odpowiedzialności*.

7. Dyrektor oraz Główny księgowy podpisują przygotowane i zweryfikowane rejestry cząstkowe oraz deklaracje cząstkowe. Następnie należy przekazać je Upoważnionemu pracownikowi Referatu Budżetowego w terminie do 14 dnia miesiąca następującego po danym okresie rozliczeniowym wraz z oświadczeniami, o którym mowa powyżej w ust. 6. Jeżeli 14 dzień miesiąca następującego po danym okresie rozliczeniowym przypada w dzień wolny od pracy, ww. dokumenty należy przygotować w kolejnym dniu roboczym, następującym po tym dniu.

Kwotę podatku VAT należnego podlegającego wpłacie do Urzędu Skarbowego w wysokości wynikającej z deklaracji cząstkowej przekazują na rachunek Gminy prowadzony na potrzeby rozliczeń podatku VAT z Urzędem Skarbowym terminie do 14 dnia miesiąca następującego po danym okresie rozliczeniowym. Jeżeli 14 dzień miesiąca następującego po danym okresie rozliczeniowym przypada w dzień wolny od pracy, ww. czynności należy wykonać w kolejnym dniu roboczym, następującym po tym dniu.

8. Upoważniony pracownik Referatu Budżetowego dokonuje weryfikacji kompletności przekazanych danych oraz porównuje zapisy rejestrów cząstkowych z zapisami deklaracji cząstkowych w oparciu o zasady matematyczne, poprzez sprawdzenie poprawności wartości liczbowych.

9. Przekazane deklaracje cząstkowe stanowią podstawę do sporządzenia przez Upoważnionego pracownika Referatu Budżetowego deklaracji zbiorczej Gminy.

10. Deklaracja zbiorcza Gminy sporządzana jest w dwóch egzemplarzach:

a) oryginał podpisany jest przez Upoważnionego pracownika Referatu Budżetowego oraz składany do 25 dnia miesiąca następującego po danym okresie rozliczeniowym do Urzędu Skarbowego. Jeżeli 25 dzień miesiąca następującego po danym okresie rozliczeniowym przypada w dzień wolny od pracy, deklaracja składana jest w kolejnym dniu roboczym, następującym po tym dniu.

b) kopia podpisana jest przez Upoważnionego pracownika Referatu Budżetowego i pozostaje w Referacie Budżetowym.

Do deklaracji zbiorczej Gminy dołączane są wymagane informacje podsumowujące.

11. W przypadku wystąpienia w danym okresie rozliczeniowym w jednostce organizacyjnej transakcji wewnątrzspółnotowych, upoważniony pracownik JO sporządza informację podsumowującą za dany okres rozliczeniowy VAT-UE. Tryb przygotowywania informacji podsumowującej VAT-UE określony jest powyżej w ust. 1-7.

12. W przypadku wystąpienia w danym okresie rozliczeniowym w jednostce organizacyjnej transakcji sprzedażowych, objętych mechanizmem odwróconego obciążenia na terenie kraju, upoważniony pracownik JO sporządza informację podsumowującą VAT-27 za dany okres

rozliczeniowy. Tryb przygotowywania informacji podsumowującej VAT-27 określony jest powyżej w ust. 1-7.

13. Kwota podatku należnego do zapłaty wynikająca ze zbiorczej deklaracji stanowi zobowiązanie podatkowe Gminy w stosunku do Urzędu Skarbowego. Zapłaty kwoty wynikającej ze deklaracji zbiorczej VAT-7 dokonuje się jednym zbiorczym przelewem na rachunek Urzędu Skarbowego.
14. W przypadku, gdy po dniu złożenia rejestrów częściowych oraz deklaracji częściowych zostaną rozpoznane nieprawidłowości, błędy rachunkowe lub wystąpi inna okoliczność, skutkująca obowiązkiem sporządzenia korekty rozliczeń jednostki organizacyjnej za dany okres rozliczeniowy, Upoważniony pracownik JO jest zobowiązany niezwłocznie zgłosić tę okoliczność do Dyrektora. Następnie należy sporządzić korekty rejestrów częściowych lub deklaracji częściowej wraz z pisemnym uzasadnieniem. Korekty należy złożyć do Upoważnionego pracownika Referatu Budżetowego - postępując odpowiednio z zasadami określonymi powyżej w ust. 1-7.
15. Upoważniony pracownik Referatu Budżetowego sporządza korektę deklaracji zbiorczej Gminy odpowiednio z zasadami określonymi powyżej w ust. 8-10.

X Aneksy umów

1. Od dnia 1 stycznia 2017 r. wszystkie umowy z kontrahentami zawierane będą na rzecz Gminy.
2. Dyrektor zobowiązany jest do zawarcia aneksów do wcześniej zawartych umów na podstawie pełnomocnictwa do zawierania umów na rzecz Gminy.
3. Aneks w zakresie zmiany danych na fakturach w związku ze świadczonymi usługami na podstawie zawartej umowy powinien zawierać:

Faktura sprzedaży:

Sprzedawca: Gmina Zatory
ul. Jana Pawła II 106
07-217 Zatory
NIP: 568-15-41-632

Dostawca: (nazwa jednostki organizacyjnej)
(adres jednostki organizacyjnej)
Nr rachunku bankowego jednostki organizacyjnej.

Faktura zakupu:

Nabywca: Gmina Zatory
ul. Jana Pawła II 106
07-217 Zatory
NIP: 568-15-41-632

Odbiorca: (nazwa jednostki organizacyjnej)
(adres jednostki organizacyjnej).

4. Stroną umów zawartych od dnia 1 stycznia 2017 przez jednostki organizacyjne w zakresie

planu finansowego danej jednostki jest:

(nazwa i adres jednostki organizacyjnej) reprezentowana przez (imię i nazwisko Dyrektora/Kierownika)- Dyrektora/Kierownika (nazwa jednostki organizacyjnej) zgodnie z treścią pełnomocnictwa nr (numer pełnomocnictwa) z dnia (data) udzielonego przez Wójta Gminy Zatory.

X Postanowienia końcowe

1. Niniejsza procedura wchodzi w życie w dniu 1 stycznia 2017 r.

WÓJTA
mgr inż. Grzegorz Falba

Załącznik nr 4
do Zarządzenia nr 70/2016
Wójta Gminy Zatory
z dnia 28 grudnia 2016 r.

ZASADY ODPOWIEDZIALNOŚCI

I Postanowienia wstępne

1. Niniejszy załącznik określa podstawowe zasady odpowiedzialności w ramach sprawowania poszczególnych funkcji związanych z realizacją zadań i obowiązków służbowych związanych z wdrożeniem postanowień zawartych w *Procedurze centralizacji rozliczania podatku VAT i Instrukcji rozliczania podatku VAT*.
2. *Zasady odpowiedzialności* obowiązują wszystkich pracowników Gminy Zatory oraz jej jednostek organizacyjnych.
3. Rozliczenia podatku od towarów i usług dokonywane są zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa podatkowego. Kwoty zobowiązań podatkowych oraz wartości VAT naliczonego są kalkulowane w oparciu o właściwe przepisy i zgodnie z rzeczywistym przebiegiem zdarzeń gospodarczych oraz raportowane i uiszczane w terminach wynikających z przepisów prawa.

II Wykaz skrótów

Użyte w niniejszych zasadach definicje oznaczają:

1. Gmina - Gmina Zatory.
2. Urząd Gminy- Urząd Gminy Zatory.
3. Jednostka organizacyjna - jednostka budżetowa, samorządowy zakład budżetowy, urząd obsługujący jednostkę samorządu terytorialnego.
4. Deklaracja częstkowa - deklaracja sporządzana dla celów VAT za poszczególne okresy rozliczeniowe przez jednostki organizacyjne w oparciu o aktualnie obowiązujący formularz deklaracji VAT-7, uwzględniająca transakcje sprzedażowe oraz zakupowe, dokonane przez daną jednostkę organizacyjną.
5. Deklaracja Gminy- deklaracja sporządzana dla celów VAT za poszczególne okresy rozliczeniowe przez Gminę Zatory dla celów VAT w oparciu o aktualnie obowiązujący formularz deklaracji VAT-7, uwzględniająca transakcje sprzedażowe oraz zakupowe, dokonane przez Gminę Zatory, uwzględniająca dane zbiorcze wynikające z deklaracji częstkowych.
6. Rejestr częstkowy- rejestr sporządzany dla celów VAT za poszczególne okresy rozliczeniowe przez jednostki organizacyjne w oparciu o wzorcowy rejestr stanowiący załącznik nr 5 i

załącznik nr 6, uwzględniający transakcje sprzedażowe oraz zakupowe, dokonane przez daną jednostkę organizacyjną.

7. Rejestr Gminy- rejestr sporządzany dla celów VAT za poszczególne okresy rozliczeniowe przez Gminę Zatory w oparciu o wzorcowy rejestr stanowiący załącznik nr 5 i załącznik nr 6, uwzględniający dane zbiorcze wynikające z rejestrów częstkowych.
8. Dyrektor - dyrektor jednostki organizacyjnej.
9. Główny księgowy - główny księgowy jednostki organizacyjnej.
10. Upoważniony pracownik JO - pracownik jednostki organizacyjnej, odpowiedzialny za księgowość - księgowy, pracownik zbliżonej specjalności lub inny pracownik, wyznaczony przez Dyrektora danej jednostki organizacyjnej jako upoważniony do dokonywania rozliczeń należności publicznoprawnych dotyczących VAT.
11. Upoważniony pracownik Referatu Księgowości, Upoważniony pracownik Referatu Dochodów, Upoważniony pracownik Wydziału Administracyjno-Gospodarczego - pracownicy Gminy Zatory odpowiedzialni za dokonywanie rozliczeń należności publicznoprawnych dotyczących VAT.
12. Upoważniony pracownik Referatu Budżetowego - pracownik, wyznaczony przez Skarbnika Gminy Zatory do kontaktu z jednostkami organizacyjnymi oraz przyjmowania rejestrów i deklaracji częstkowych od Upoważnionych pracowników JO i Referatu Księgowości, a także przygotowywania Deklaracji Gminy.
13. System księgowy - system informatyczny, stosowany przez Gminę Zatory zakresie rozliczeń VAT.
14. Ustawa o VAT - Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz. U. 2016 r., poz. 710 ze zm.).
15. KKS - ustawa z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (t.j. Dz. U. 2013 r., poz. 186 ze zm.).
16. Rozporządzenie ws. kas rejestrujących - Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie kas rejestrujących z dnia 14 marca 2013 r. (Dz. U. 2013r., poz. 363), wydane na podstawie upoważnienia, określonego w art. 111 ust. 7a Ustawy o VAT.
17. Rozporządzenie ws. zwolnień dot. kas fiskalnych - Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących z dnia 4 listopada 2014 r. (Dz. U. 2014 r., poz. 1544) wydane na podstawie upoważnienia, określonego w art. 111 ust. 8 Ustawy o VAT.
18. Rozporządzenie ws. prewspółczynnika – Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie sposobu określania zakresu wykorzystania nabywanych towarów i usług do celów działalności gospodarczej w przypadku niektórych podatników z dnia 28 grudnia 2015 r. (Dz. U. 2015 r. poz. 2193) wydane na podstawie upoważnienia, określonego w art. 86 ust. 22 Ustawy o VAT.
19. Prewspółczynnik – sposób określania proporcji, o którym mowa w art. 86 ust. 2a Ustawy o VAT,
20. Współczynnik struktury sprzedaży – proporcja, o której mowa w art. 90 ust. 2 Ustawy o VAT.

III Zasady odpowiedzialności

1. W celu zapewnienia prawidłowości prowadzenia rozliczeń w zakresie VAT w Gminie Skarbnik, Upoważniony pracownik Referatu Księgowości, Upoważniony pracownik Referatu Budżetowego, Upoważniony Pracownik Referatu Dochodów, Upoważniony Pracownik Wydziału Administracyjno-Gospodarczego, a także Dyrektor, Główny księgowy oraz Upoważniony pracownik JO zapewniają zgodność wykonywanych czynności z powszechnie

obowiązującymi przepisami prawa oraz regulacjami wewnętrznymi. Skarbnik, Upoważniony pracownik Referatu Księgowości, Upoważniony pracownik Referatu Budżetowego, Upoważniony Pracownik Referatu Dochodów, Upoważniony Pracownik Wydziału Administracyjno-Gospodarczego, a także Dyrektor, Główny księgowy oraz Upoważniony pracownik JO są zobowiązani do zachowywania należytej staranności i rzetelności w trakcie przygotowywania i weryfikacji rozliczeń VAT, kierowania się wiedzą fachową, a także do stałej dbałości o poziom wiedzy własnej oraz pozostałych pracowników Jednostek organizacyjnych w przedmiotowym zakresie.

2. Skarbnik, Upoważniony pracownik Referatu Budżetowego, Upoważniony pracownik Referatu Księgowości, Upoważniony pracownik Referatu Dochodów, Upoważniony pracownik Wydziału Administracyjno-Gospodarczego, Dyrektor, Główny księgowy oraz Upoważniony pracownik JO ponoszą pełną odpowiedzialność, w tym odpowiedzialność na zasadach przewidzianych w KKS, za prawidłową realizację obowiązków przypisanych im na podstawie niniejszej procedury.
3. Za rzetelność i zgodność z przepisami prawa podatkowego rozliczeń VAT jednostki organizacyjnej, w tym prawidłowość rejestrów cząstkowych oraz deklaracji cząstkowych wyłączną odpowiedzialność ponoszą bezpośrednio jej Dyrektor, Główny księgowy oraz Upoważniony pracownik JO.
4. W celu uniknięcia odpowiedzialności za przestępstwo skarbowe lub za wykroczenie skarbowe, o których mowa w KKS, Skarbnik, Upoważniony pracownik Referatu Budżetowego, Upoważniony pracownik Referatu Księgowości, Upoważniony pracownik Referatu Dochodów, Upoważniony pracownik Wydziału Administracyjno-Gospodarczego, Dyrektor, Główny księgowy oraz Upoważniony pracownik JO zobowiązani są do zachowania należytej ostrożności oraz staranności wymaganej w związku z dokonywaniem rozliczeń VAT. Skarbnik sprawuje nadzór organizacyjny oraz merytoryczny nad podległymi mu pracownikami Gminy.
5. Dyrektor sprawuje nadzór organizacyjny oraz merytoryczny nad podległymi mu pracownikami jednostki organizacyjnej oraz ponosi odpowiedzialność za nieprawidłowości w zakresie zadań przez nich wykonywanych.
6. Dyrektorzy oraz Główni księgowi jednostki organizacyjnej są odpowiedzialni na poziomie jednostki za:
  - a) prawidłowe prowadzenie dokumentacji księgowej,
  - b) prawidłową kalkulację zobowiązań podatkowych, koordynację przebiegu rozliczeń VAT oraz wsparcie upoważnionych pracowników JO w zakresie dokonywania czynności związanych z rozliczeniami VAT,
  - c) nadzór nad poprawnością sporządzanych rejestrów cząstkowych oraz deklaracji cząstkowych,
  - d) nadzór nad sposobem przechowywania dokumentów, w sposób i w terminach wymaganych przepisami prawa oraz niniejszych *zasadach*,
  - e) monitorowanie zmian w przepisach prawa podatkowego oraz śledzenie praktyki organów podatkowych i skarbowych,
  - f) dbałość w zakresie wypełniania obowiązków podatkowych w VAT zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

7. Upoważnieni pracownicy JO, Upoważnieni pracownicy Referatu Księgowości, Upoważnieni pracownicy Referatu Budżetowego, Upoważnieni pracownicy Referatu Dochodów oraz Upoważnieni pracownicy Wydziału Administracyjno-Gospodarczego są zobowiązani do:
  - a) przestrzegania przepisów prawa podatkowego oraz niniejszych *zasad*,
  - b) zapewnienia, aby wszystkie decyzje związane z rozliczeniami VAT miały podstawę w rzetelnie i prawidłowo prowadzonej dokumentacji,
  - c) wykazywania samodzielności w zakresie zadań, przypisanych im na mocy niniejszych *zasad*, w tym dbania o odpowiedni poziom wiedzy własnej w zakresie rozliczeń VAT oraz stałego monitorowania zmian w przepisach prawnych w tym zakresie.
8. W przypadku istotnych wątpliwości co do właściwej klasyfikacji podatkowej określonych zdarzeń gospodarczych, których nie udało się wyeliminować pomimo podjętych prób ich wyjaśnienia we własnym zakresie przy wykorzystaniu dostępnych źródeł wiedzy, upoważnieni pracownicy JO zobowiązani są do zgłaszania ich Głównemu księgowemu lub Dyrektorowi.
9. Pozostali pracownicy Jednostki organizacyjnej oraz Gminy zobowiązani są do niezwłocznego przekazywania upoważnionym pracownikom JO oraz Upoważnionym pracownikom Referatu Księgowości i Referatu Dochodów wszelkich dokumentów, wpływających na prawidłowość deklaracji częściowych oraz deklaracji Gminy w tym faktur, umów oraz innych dokumentów księgowych, istotnych z punktu widzenia rozliczeń VAT.
10. Pozostali pracownicy Jednostki organizacyjnej oraz Gminy ponoszą odpowiedzialność za rzetelność dokumentacji, jak również za zgromadzenie oraz terminowe przekazanie do Upoważnionych pracowników JO oraz Upoważnionych pracowników Referatu Księgowości i Referatu Dochodów kompletnej dokumentacji, wpływającej na prawidłową kalkulację rozliczeń podatkowych. W przypadku jakichkolwiek wątpliwości formalnych, związanych z przekazywaną dokumentacją, pozostali pracownicy Jednostki organizacyjnej oraz Gminy konsultują się z Upoważnionym pracownikiem JO lub Upoważnionym pracownikiem Referatu Księgowości.
11. Wszelkie istotne wątpliwości Upoważnionych Pracowników JO co do prawidłowego rozliczania VAT, które nie zostały usunięte przez Głównego księgowego lub Dyrektora są niezwłocznie zgłaszane na piśmie wraz z przedstawieniem przez Upoważnionego Pracownika JO własnej argumentacji w sprawie Upoważnionemu pracownikowi Referatu Budżetowego. W przypadku wystąpienia istotnych wątpliwości w tym zakresie, Upoważniony pracownik Referatu Budżetowego może w porozumieniu ze Skarbnikiem podjąć decyzję o skonsultowaniu się z zewnętrznym doradcą podatkowym lub/ oraz złożeniu wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej przepisów prawa podatkowego.
12. Upoważniony pracownik Referatu Budżetowego nie jest zobowiązany do weryfikacji danych i zapisów, w tym rejestrów oraz Deklaracji częściowych przekazywanych przez Jednostki organizacyjne pod względem merytorycznym z punktu widzenia obowiązujących przepisów prawa.
13. Upoważniony pracownik Referatu Budżetowego ma możliwość weryfikacji rozliczeń VAT, dokonywanych przez Jednostkę organizacyjną.
14. Dokumenty źródłowe, będące podstawą sporządzenia rejestrów i deklaracji częściowych, w tym faktury sprzedażowe oraz zakupowe, jak i rejestry częściowe oraz deklaracje częściowe

jednostek organizacyjnych są okazywane niezwłocznie na wezwanie Upoważnionego pracownika Referatu Budżetowego.

15. W celu weryfikacji prawidłowości rozliczeń, Skarbnik może wystąpić do zewnętrznego doradcy podatkowego w celu zasięgnięcia porady eksperckiej w zakresie sposobu stosowania przepisów prawa podatkowego.

IV Przechowywanie dokumentów

1. Dokumenty źródłowe, będące podstawą sporządzenia rejestrów Gminy i deklaracji Gminy, w tym faktury sprzedażowe oraz zakupowe, jak i rejestry częściowe oraz deklaracje częściowe są przechowywane przez jednostkę organizacyjną w formie papierowej do momentu przedawnienia zobowiązania podatkowego/prawa do odliczenia VAT naliczonego, wynikającego z danego dokumentu źródłowego.
2. Sposób przechowywania dokumentów źródłowych, będących podstawą sporządzenia rejestrów Gminy i deklaracji Gminy, w tym faktury sprzedażowe oraz zakupowe, jak i rejestry częściowe oraz deklaracje częściowe powinien zapewniać ich bezpieczeństwo, kompletność i poufność.

V Postanowienia końcowe

Niniejsza procedura wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

WÓJT
mgr inż. Grzegorz Falba

Załącznik

[Miejscowość, data]

[Nazwa, adres jednostki organizacyjnej]

Oświadczenie

Oświadczam niniejszym, że rejestr cząstkowy VAT oraz deklaracja cząstkowa VAT za ..... przygotowane zostały zgodnie z postanowieniami Zarządzenia nr 70/2016 z dnia 28 grudnia 2016 w sprawie centralizacji rozliczeń podatku VAT w Gminie Zatory oraz w jej jednostkach organizacyjnych

Oświadczam ponadto, iż przedmiotowe dane są, wedle mojej najlepszej wiedzy, poprawne, rzetelne i kompletne.

Dyrektor jednostki organizacyjnej

Główny księgowy jednostki organizacyjnej

WOJT
mgr inż. Grzegorz Falba

Nazwa jednostki
adres jednostki

Załącznik nr 6
do Zarządzenia nr 70/2016
Wójta Gminy Zatory
z dnia 28 grudnia 2016 r

Częstkowy rejestr zakupów za miesiąc: ...

Lp.	Numer faktury	Data wystawienia faktury	Data otrzymania faktury	Termin (miesiąc) odliczenia podatku naliczonego zgodnie z art. 86 ustawy o VAT	Data sprzedaży lub wykonania usługi	Nazwa sprzedawcy	NIP sprzedawcy	Symbol	Nazwa towaru lub usługi	Wartość netto	Kwota VAT	Rozliczenie podatku do odliczenia dot. wyłącznie działalności opodatkowanej				Wskaźnik WSS	Rozliczenie podatku do odliczenia dot. jednocześnie działalności opodatkowanej i zwolnionej				Pre-wskaźnik	Rozliczenie podatku do odliczenia dot. jednocześnie działalności opodatkowanej i niepodlegającej opodatkowaniu				Wskaźnik WSS+pre-wskaźnik	Rozliczenie podatku do odliczenia dot. jednocześnie działalności opodatkowanej, zwolnionej i niepodlegającej opodatkowaniu				Ogółem kwota podatku naliczonego do odliczenia			
												Nabycie towarów i usług pozostałych		Nabycie towarów i usług zaliczanych u podatnika do środków trwałych			Nabycie towarów i usług pozostałych		Nabycie towarów i usług zaliczanych u podatnika do środków trwałych			Nabycie towarów i usług pozostałych		Nabycie towarów i usług zaliczanych u podatnika do środków trwałych			Nabycie towarów i usług pozostałych		Nabycie towarów i usług zaliczanych u podatnika do środków trwałych					
												Wartość netto	Kwota VAT	Wartość netto	Kwota VAT		Wartość netto	Kwota VAT	Wartość netto	Kwota VAT		Wartość netto	Kwota VAT	Wartość netto	Kwota VAT		Wartość netto	Kwota VAT	Wartość netto	Kwota VAT		Wartość netto	Kwota VAT	Wartość netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32			
1																																		
2																																		
3																																		
4																																		

WÓJT
mgr inż. Grzegorz Falba